

Dubbel väsentlighet enligt CSRD i små och medelstora företag:

- En kvalitativ studie om tolkning, tillämpning och utmaningar

Författare: Adrian Altinisik och Maria Shamon

Handledare: Natallia Pashkevich

Södertörns högskola | Institutionen för samhällsvetenskaper

Kandidatuppsats 15 hp

Företagsekonomi C med inriktning mot redovisning | Hötterminen 2025

Förord

Vi vill uttrycka vår tacksamhet till vår handledare Natallia Pashkevich för hennes engagerade stöd och de värdefulla synpunkter hon bidragit med under hela uppsatsarbetet. Hennes vägledning har haft stor betydelse för vårt arbete. Vi vill också tacka våra opponenter, vars genomtänkta kommentarer och konstruktiva kritik har hjälpt oss att förbättra och förtydliga vår studie.

Stort tack.

Södertörns Högskola, december 2025

Adrian Altinisik

Maria Shamon

Sammanfattning:

Införandet av Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) innebär skärpta krav på företags hållbarhetsrapportering inom Europeiska unionen. En central del av direktivet är principen om dubbel väsentlighet, vilket kräver att företag redogör för både hur hållbarhetsfrågor påverkar den finansiella ställningen och hur verksamheten påverkar miljö och samhälle. Tidigare forskning har i huvudsak fokuserat på större företag, medan kunskapen om hur små och medelstora företag (SMF) i Sverige förhåller sig till dessa krav är begränsad.

Syftet med studien är att undersöka hur svenska SMF implementerar principen om dubbel väsentlighet och vilka skillnader som framträder, samt vilka utmaningar som uppstår vid tolkning och implementering av principen. Studien genomförs med en kvalitativ metod och baseras på semistrukturerade intervjuer med svenska SMF. Det empiriska materialet analyseras genom tematisk analys med utgångspunkt i legitimitetsteorin och institutionell teori, med fokus på decoupling och recoupling.

Resultaten visar att SMF möter betydande utmaningar kopplade till resursbegränsningar, bristande vägledning och svårigheter att balansera finansiell och konsekventiell väsentlighet. Studien visar även att branschrelaterade faktorer har stor betydelse för hur dubbel väsentlighet förstås och implementeras. Företag i mer hållbarhetsexponerade branscher uppvisar en mer integrerad tillämpning, medan företag i mindre exponerade branscher oftare präglas av minimal efterlevnad och mer reaktivt förhållningssätt. Studien belyser behovet av tydligare och mer branschanpassat stöd för att möjliggöra en trovärdig hållbarhetsrapportering bland SMF.

Nyckelord:

Dubbel väsentlighet, hållbarhetsrapportering, CSRD, små och medelstora företag (SMF), legitimitetsteori, recoupling och decoupling.

Abstract:

The introduction of the Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) entails stricter requirements for corporate sustainability reporting within the European Union. A central part of the directive is the principle of dual materiality, which requires companies to account for both how sustainability issues affect the financial position and how the operations affect the environment and society. Previous research has mainly focused on larger companies, while knowledge of how small and medium-sized enterprises (SMEs) in Sweden relate to these requirements is limited.

The purpose of the study is to examine how Swedish SMEs implement the principle of dual materiality and what differences emerge, as well as what challenges arise when interpreting and implementing the principle. The study is conducted using a qualitative method and is based on semi-structured interviews with Swedish SMEs. The empirical material is analyzed through thematic analysis based on legitimacy theory and institutional theory, with a focus on decoupling and recoupling.

The results show that SMEs face significant challenges linked to resource constraints, lack of guidance and difficulties in balancing financial and consequential materiality. The study also shows that industry-related factors have a significant impact on how dual materiality is understood and implemented. Companies in more sustainability-exposed industries demonstrate a more integrated application, while companies in less exposed industries are more often characterized by minimal compliance and a more reactive approach. The study highlights the need for clearer and more industry-specific support to enable credible sustainability reporting among SMEs.

Keywords:

Double materiality, sustainability reporting, CSRD, small and medium-sized enterprises (SMEs), legitimacy theory, decoupling and recoupling.

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemformulering	3
1.3 Syfte	5
1.4 Forskningsfrågor	5
1.5 Avgränsningar	5
1.6 Disposition	6
2. Litteraturgenomgång	7
2.1 Hållbarhetsrapportering	7
2.1.1 Non- Financial Reporting Directive (NFRD)	8
2.1.2 Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)	9
2.1.3 European Sustainability Reporting Standards (ESRS)	10
2.2 Kravet på dubbel väsentlighet	11
2.2.1 Utmaningar för SMF vid tillämpningen av dubbel väsentlighet	13
3. Teori	15
3.1 Legitimitetsteorin i förhållande till dubbel väsentlighet	15
3.2 Decoupling och Recoupling	16
3.3 Sammankoppling mellan teori och litteraturgenomgång	18
3.4 Analysmodell	18
4. Metod	20
4.1 Forskningsmetod	20
4.1.1 Forskningsansats	20
4.1.2 Analysenhet	21
4.2 Urval	21
4.3 Datainsamling	22
4.3.1 Semistrukturerade intervjuer	22
4.3.2 Pilotintervju	23
4.3.3 Genomförande av intervjuer	23
4.3.4 Utformning av intervjuguide	24
4.4 Bearbetning och analys av data	25
4.5 Kvalitetskriterier för forskning	25
4.5.1 Validitet	26
4.5.2 Reliabilitet	26
4.6 Forskningsetiska principer	27
5. Empiri	28
5.1 Presentation av respondenter	28
5.2 Företagets förståelse av CSRD-direktivet	28
5.2.1 Tolkning av CSRD-direktivet	29
5.2.2 Skillnader i implementering mellan företag	29
5.3 Tillämpning av dubbel väsentlighet	30
5.3.1 Tolkning och tillämpning av dubbel väsentlighet	30

5.3.2 Utmaningar med dubbel väsentlighet	32
5.3.3 Avvägningen mellan finansiell och konsekventiell väsentlighet	33
5.4 Legitimitet i förhållande till dubbel väsentlighet	34
5.4.1 Upplevda krav från intressenter	35
5.4.2 Dubbel väsentlighet som verktyg för legitimitet	35
5.4.3 Svar på formella krav eller verklig förändring	36
5.5 Sammanställning av empiri	37
6. Analys	39
6.1 Tillämpning av dubbel väsentlighet	39
6.1.1 Tolkning och tillämpning av dubbel väsentlighet	39
6.1.2 Utmaningar med dubbel väsentlighet	39
6.2 Organisatoriska responser	41
6.2.1 Utebliven coupling	41
6.2.2 Means-ends decoupling	41
6.2.3 Recoupling	42
6.3 Dubbel väsentlighet och förändrade arbetsätt ur ett legitimitetsperspektiv	42
7. Avslutande diskussion	44
7.1 Slutsats	44
7.2 Begränsningar	45
7.3 Vidare forskning	46
Referenslista	48
Elektroniska källor	53
Bilaga 1: Intervjuförfrågan till respondenter	55
Bilaga 2: Intervjuguide	56

1. Inledning

I detta avsnitt framställs och problematiseras studiens huvudämne. Avsnittet introducerar bakgrunden för studien, syftet med studien och forskningsfrågor. Därefter framförs avgränsningarna som gjorts och även studiens disposition.

1.1 Bakgrund

Världen befinner sig i dagsläget i ett ständigt hot av en klimatkris där människan står till skuld för stigande havsnivåer, extrema väderfenomen och en förlust av biologisk mångfald (WWF, u.å.). En global temperaturökning på 1,5°C kan bidra till allvarliga påföljder för samhällen och ekosystem med risk för vattenbrist, förstörda ekosystem samt extrema värmeböljor (IPCC, 2018). Eftersom att företag betraktas som de största klimatpåverkande aktörerna enligt Cubilla-Montilla et al. (2020), blir det svårt att uppnå framgång utan att ha hållbarhet som en central part inom företagets ledning (Primec & Belak, 2022).

På grund av den ständigt växande klimatkrisen har företag fått ett ökat tryck på att presentera dess *environmental, social and governance (ESG)* data i syfte att öka dess ansvarstagande och transparens i förhållande till företagets klimatpåverkan. I ett historiskt perspektiv har hållbarhetsrapportering mestadels varit frivillig, där företag som valt att hållbarhetsrapportera främst förlitat sig på ramverk såsom *Global Reporting Initiative (GRI)* för att kunna kommunicera sina hållbarhetspresentationer (KPMG, 2022). Bristen på ett universellt accepterat ramverk har lett till inkonsekvenser som försvårar jämförelser mellan olika företag och dess ESG-insatser (Hassan et al., 2020). Detta bidrar även till att investerare och intressenter lämnas utan att få en tydlig bild av företagets hållbarhets- och finansiella risker (Europeiska kommissionen, 2023a). I samband med större fokus på hållbarhet har främst större företag fått ett intresse för Corporate Social Responsibility (CSR). CSR är benämningen för hållbarhet inom affärsvärlden, som handlar om affärsstrategier och dess integration mellan miljömässiga och sociala aspekter (Riksdagen, 2012). Europeiska unionen (u.å.) definierar små och medelstora företag (SMF) som organisationer med mindre än 250 anställda och uppfyller någon av dessa två kriterier: en nettoomsättning som uppgår till mindre än 50 miljoner euro eller en balansomsättning som uppgår till mindre än 43 miljoner euro.

Mellan åren 2014 och 2019 utvecklade Europaparlamentet olika direktiv och riktlinjer gällande hållbarhetsrapportering, år 2018 blev Non-Financial Reporting Directive (NFRD) ett obligatoriskt direktiv enligt Dinh et al. (2023). Direktivet fastställdes av Europeiska kommissionen med syfte att öka öppenheten gällande social och miljömässig information, meningen var att företag inom alla sektorer och medlemsländer bidrar med rapporter på en högre nivå, NFRD omfattade cirka 11 700 företag (Europeiska kommissionen, 2021). NFRD kräver dock inte en dubbel väsentlighetsanalys, tredjepartsgranskning eller en integrerad rapportering, vilket vidare bidrar till att det brister i dess tillförlitlighet, jämförbarhet samt att företag hade flera möjligheter att undvika kraven. Dessa nackdelar identifierades och ökade efterfrågan på mer omfattande information med ytterligare kontext, för att denna efterfrågan skulle bemötas föreslog kommissionen att införa det nya direktivet Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) (Primec & Belak, 2022).

CSRD-direktivet trädde i kraft år 2024, med målet att modernisera och förstärka reglerna gällande den miljömässiga och sociala informationen som företagen skall rapportera. Europeiska kommissionen har även infört gemensamma standarder i samband med CSRD, European Sustainability Reporting Standards (ESRS). ESRS syftar till att effektivt hjälpa företag med dess kommunicering och hantering av deras hållbarhetspresentationer, dessa ska vara obligatoriska för samtliga företag som omfattas av CSRD (Europeiska kommissionen, 2023a). CSRD-direktivet ökar omfattningen av organisationer som är skyldiga att hållbarhetsrapportera till cirka 50 000, där bland annat små och medelstora företag ingår i omfattningen. CSRD-direktivet kommer att implementeras gradvis mellan åren 2024 och 2028 (Azevedo et al., 2025). De företag som kommer att påverkas först (våg ett) är större företag eller företagsgrupper av allmänt intresse med fler än 500 anställda, dessa kommer att publicera sina rapporter år 2025 avseende räkenskapsåret 2024. Följande året (våg två) kommer att kräva hållbarhetsrapporter från stora företag och grupper med fler än 250 anställda. År 2027 (våg tre) kommer att inkludera börsnoterade SMF och kräver att dessa publicerar sina första hållbarhetsrapporter under året (FAR, u.å).

Direktivet säkerställer även att både intressenter och investerare får tillgång till så mycket information som möjligt för att kunna bedöma företagens miljöpåverkan, samt företagens möjligheter och finansiella risker (Europeiska kommissionen, 2024). Detta säkerställs genom att CSRD-direktivet medför gemensamma standarder där samtliga utgår från det konceptet

dubbel väsentlighetsanalys (DVA) som är en central del inom CSRD. En sådan analys innebär att företagens rapportering måste innehålla information utifrån två olika perspektiv; hur företaget påverkas av hållbarhetsfrågor (utifrån-in) och hur företaget själva påverkar miljön och människan (inifrån-ut) (Primec & Belak, 2022). Principen om dubbel väsentlighet ställer högre krav på tolkning, datainsamling och kompetens, något som anses vara en större utmaning för SMF i jämförelse med större företag. Det finns ett växande behov av att förstå hur SMF förbereder sig inför implementeringen av dubbel väsentlighet samt vilka hinder som påverkar deras anpassningsförmåga.

1.2 Problemformulering

Införandet av Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) innebär en genomgripande förändring i företags sätt att redovisa sitt hållbarhetsarbete. Direktivet har som mål att stärka transparensen, jämförbarheten och kvaliteten i hållbarhetsrapportering inom EU (FAR, u.å.). En central del i CSRD är principen om dubbel väsentlighet, som kräver att företag redogör både för hur deras verksamhet påverkar miljö och samhälle samt hur hållbarhetsrelaterade faktorer kan påverka företagets ekonomiska ställning (Europeiska kommissionen, 2023b).

Dubbel väsentlighet utgör tekniska utmaningar för företag främst för små och medelstora företag, Mezzanotte (2023) lyfter att tillämpningen av dubbel väsentlighet innebär svårigheter vid tolkning och tillämpning eftersom gränsen för vad som anses vara "väsentligt" ännu är oklart. Enligt Uwah (2024) är redan begreppet väsentlighet oklart att tolka, och därmed ännu svårare att förstå begreppet dubbel väsentlighet vilket gör det mer komplicerat att göra en bedömning utifrån detta. European Sustainability Reporting Standards (ESRS) specificerar inte ett tydligt tillvägagångssätt för hur en dubbel väsentlighetsanalys ska genomföras, Uwah (2024) menar att bristen på tydlighet kan vidare leda till variationer och brist på tydlighet i rapporterna. Denna princip är ämnad att reglera hållbarhetsrapporteringen för större företag och företagsgrupper samt börsnoterade små och medelstora företag. Problematiken i hur SMF och större företag ska förhålla sig till likadana rapporteringsregler och krav förblir av stor betydelse. Därav ifrågasätts huruvida SMF skall kunna implementera principen om dubbel väsentlighet som präglas av dess komplexitet och krav på detaljerad data.

Utifrån ett institutionellt perspektiv aktualiseras frågan om hur externa regulatoriska krav översätts till organisatorisk praktik. Bromley och Powell (2012) vidareutvecklar detta genom att särskilja mellan policy-practice decoupling, där formella policys/krav antas formellt men inte omsätts i praktiken och means-ends decoupling, där strukturer och aktiviteter införs men utan en tydlig koppling till kravets syfte. I relation till dubbel väsentlighet uppstår en problematik där frågan ställs ifall införandet leder till faktiskt integrering inom verksamheten (recoupling)? Eller riskerar implementeringen att stanna vid formella anpassningar utan förändring (decoupling)?

Dubbel väsentlighet introducerades i samband med införandet av CSRD och är ett relativt nytt och utforskat område i förhållande till just SMF. Enligt forskarna Correa-Mejía et al. (2024) befinner sig tillämpningen av principen ännu i en utvecklingsfas, där standardgivande organisationer vidare arbetar med att förtydliga riktlinjer och skapa en enhetlig praxis. Organisatoriska utmaningar med dubbel väsentlighet uppkommer även genom hur företagen ska tillämpa principen och DVA korrekt samt hur bestämmelser ska se ut över vad som är relevant att ta med och inte ta med. Correa-Mejía et al. (2024) menar att företag påstår sig tillämpa dubbel väsentlighet i sina rapporter, men att detta görs inte i enlighet med ESRS krav. Detta skapar osäkerheter kring rapporteringens faktiska tillförlitlighet och ökar risken för att hållbarhetsarbetet istället används som ett symboliskt verktyg och kan därmed utgöra ett hot mot företagets legitimitet, en problematik som fokuseras på djupare inom legitimitetsteorin (Deegan, 2019). Uwah (2024) påpekar även att svårigheterna med att beräkna effekternas väsentlighet utgör en större utmaning. Vidare betonar Uwah (2024) att principen om dubbel väsentlighet innebär ökade kostnader, har en hög komplexitet och att det är komplext att avväga mellan finansiella och konsekventiella väsentligheten i bedömningen.

Forskning påvisar att många företag underlåter väsentlig och tillförlitlig information i sina hållbarhetsrapporter (Europaparlamentet, 2022). Rapportering som inte uppfyller intressenters behov av relevant hållbarhetsinformation riskerar att möta betydande konsekvenser för både företag och samhälle (Europeiska kommissionen, 2023b). Bristande transparens kan leda till ineffektiv resursfördelning och dolda klimatrelaterade risker som kan därmed utgöra hot för den finansiella stabiliteten. Trots att CSRD införs stegvis med mindre fokus på SMF till en början, kommer flertalet SMF omfattas indirekt av kraven på dubbel väsentlighet. Även om de inte är rapporteringsskyldiga ännu kommer dessa att påverkas eftersom dubbel väsentlighet påverkar hela värdekedjan istället för enskilda bolag. För SMF

blir dessa konsekvenser och utmaningar avsevärda, ifall rapporteringen inte upplevs som trovärdig och utförs korrekt riskerar legitimiteten att påverkas gentemot intressenter och allmänheten. Av denna anledning är en korrekt tillämpning av dubbel väsentlighet avgörande och högst relevant att undersöka.

Rapporteringskravet innebär en ekonomisk kostnad främst med krav på extern granskning från exempelvis revisorer och krav på ökad mängd datainhämtning medför fler kostnader. Majoriteten av empiriska undersökningar har fokuserat på stora börsnoterade företag (early adopters), som på egen hand har tillämpat dubbel väsentlighet i sina rapporter (Correa-Mejía et al., 2024). Tidigare forskning har främst fokuserat på hur dubbel väsentlighet har implementerats och påverkat större företag eller enskilda sektorer, däremot saknas empirisk kunskap om hur små och medelstora företag i Sverige hanterar denna implementering, vilka skillnader olika SMF upplever vid tolkning och tillämpning samt vilka utmaningar de möter. Därav syftar denna studie till att fylla forskningsgapet för hur SMF i Sverige implementerar principen om dubbel väsentlighet och vilka skillnader som framträder samt vilka utmaningar som uppstår vid tolkning och tillämpning.

1.3 Syfte

Syftet med studien är att undersöka hur små och medelstora företag i Sverige implementerar principen om dubbel väsentlighet, vilka skillnader som framträder under denna process samt vilka utmaningar de möter under tolkning och implementering.

1.4 Forskningsfrågor

- Hur implementeras principen om dubbel väsentlighet enligt CSRD i små och medelstora företag, och vilka skillnader i tillämpning framträder i denna process?
- Vilka utmaningar uppstår när små och medelstora företag tolkar och tillämpar principen om dubbel väsentlighet i sitt hållbarhetsarbete?

1.5 Avgränsningar

Studien avgränsas till att undersöka hur små och medelstora företag implementerar principen om dubbel väsentlighet, med särskilt fokus på de skillnader och utmaningar som uppstår. För att få insikt i företagens anpassning har vi valt att samla in empiri genom kvalitativa

intervjuer med diverse svenska små och medelstora företag. Datainsamlingen begränsas geografiskt till Sverige, eftersom studien utgår från en svensk kontext.

1.6 Disposition

Inledningen introducerar ämnet och dess betydelse. Dispositionen därefter lyder följande: I kapitel två kommer litteraturgenomgången att redovisas. Kapitel tre presenterar studiens teoretiska referensram. I det fjärde kapitlet redogörs forskningsmetoden som användes vid datainsamling och analys samt studiens tillvägagångssätt. Vidare presenteras det empiriska resultatet i det femte kapitlet. Sedan analyseras empirin med hjälp av teoretiska referensramen och litteraturgenomgången i kapitel sex, därefter skall slutsatserna presenteras i kapitel sju.

2. Litteraturgenomgång

I detta avsnitt presenteras tidigare forskning kring hållbarhetsrapportering. Sedan förklaras NFRD, för att senare presentera CSRD-direktivet. Vidare beskrivs ramverket ESRS, och därefter beskrivs kravet på dubbel väsentlighet för att slutligen redogöra för Utmaningar för SMF vid implementering av dubbel väsentlighet.

2.1 Hållbarhetsrapportering

Hållbarhetsrapportering innebär att företag redovisar dess information om hur verksamheten påverkar ekonomi, miljö och samhälle (Oprean-stan et al., 2020). I jämförelse med traditionella finansiella rapporter som främst fokuserar på finansiella resultat, omfattar hållbarhetsrapportering även sociala och miljömässiga aspekter. Syftet med dessa är att utge en heltäckande bild av organisationens prestationer, på både kort och längre sikt (Warouw et al., 2024).

Ur ett historiskt perspektiv har hållbarhetsrapportering varit frivillig, vilket har lett till att företag har på egen hand kunnat välja vilken information som skall publiceras och vad som skall utelämnas. Detta har bidragit till en brist i jämförbarheten, inkonsekvent användning av standarder och ramverk samt i särskilda fall misstankar om greenwashing (Dienes et al., 2016). Det finns över 600 olika globala rapporteringsinstrument där Global Reporting Initiative (GRI) är den mest igenkända och använda (Global Reporting Initiative, u.å.). Trots att GRI är det mest förekommande påvisar tidigare forskning att ramverket används på olika sätt av olika företag, vilket leder till en motsatt effekt gällande jämförbarheten.

Från 1990-talet och framåt har lagstiftning kring hållbarhet utvecklats gradvis. Det första större initiativ som EU tog fram var *Eco-Management and Audit Scheme* (EMAS) från år 1992, dock fick initiativet inte en så stor påverkan som önskat på grund av olika begränsningar. Vid slutet av 1990-talet och början av 2000-talet ökade antalet standarder och regler kring hållbarhet enormt. Under 2010-talet tog EU en allt mer ledande roll i att introducera och utveckla bindande krav för hållbarhetsrapportering (Frostenson, 2024). År 2015 slöts Parisavtalet och i samband med FN:s globala mål för hållbar utveckling bidrog dessa till ett ökat politiskt engagemang. År 2018 lanserade europeiska kommissionen *Action Plan*, året därpå lanserades *European Green Deal* (EGD) som syftade till att arbeta mot att

göra EU klimatneutralt senast år 2050 samt att även minska mängden växthusgasutsläpp med minst 50% fram till år 2030 (Hummel & Jobst, 2024; Wolf et al., 2021).

Fram till år 2020 lanserades ett flertal vitala direktiv och förändringar av EU, det ena är *Non-Financial Reporting Directive (NFRD)* som introducerades år 2018, ett krav på att vissa stora företag ska rapportera om miljömässiga och sociala frågor. År 2020 lanserades *EU Taxonomy Regulation*, ett klassificeringssystem som gör det möjligt för företag att dela en gemensam definition av vad som anses vara miljömässigt hållbart. Vidare introducerades *Sustainable Financial Disclosure Regulation* år 2021 (*SFDR*), ett krav som ställs på att finansiella aktörer skall redovisa hållbarhetsinformation. År 2022 antogs det nya *Corporate Sustainability Responsibility Directive (CSRD)* som ett direktiv, som syftar att göra det obligatoriskt för flera företag att upprätthålla en hållbarhetsrapport med skärpta krav på bland annat standardisering och verifiering (Hummel & Jobst, 2024). Hållbarhetsrapportering har under längre tid utvecklats från att vara ett frivilligt kommunikationsverktyg till att bli en central del av företagets arbete. I samband med att klimatförändringar och sociala utmaningar har fått en större påverkan på företag och omvärlden, har hållbarhetsrapportering även fått en större betydelse för företagen i förhållande till ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet.

2.1.1 Non- Financial Reporting Directive (NFRD)

År 2014 antog Europeiska unionen Non-Financial Reporting Directive (NFRD), med huvudmål att stärka hållbarhetsrapporteringen bland större företag inom EU. Direktivet införskaffades som en åtgärd för att öka transparens och jämförbarhet i informationen som bolag lämnar in gällande miljö- och social påverkan (Hummel & Jobst, 2024). NFRD riktades mot företag av allmänt intresse med fler än 500 anställda och måste även uppfylla vissa finansiella kriterier i förhållande till balansomsättning och nettoomsättning. Totalt omfattade direktivet omkring 11 700 företag inom EU, alla dessa företag krävdes att redogöra för sina resultat, identifierade risker och nyckeltal i samband med deras hållbarhetsarbete (Hahnkamper-Vandenbulcke, 2021). All denna information skulle även bidra till ett bredare beslutsunderlag för investerare och intressenter.

En central del av direktivet var att det inte föreskrevs ett krav på användning av ett specifikt rapporteringsinstrument, som konsekvens av detta kunde företag fritt välja mellan olika

ramverk. Denna frihet innebar både för- och nackdelar, företagen kunde anpassa deras rapportering utifrån kapacitet och resurser på ett smidigare sätt, dock betydde detta att rapporternas innehåll och graden av detaljering varierade stort (Breijer & Orij, 2022). Direktivet kritiserades av anledningen att jämförbarheten och enhetligheten mellan företagens hållbarhetsredovisningar var begränsade.

NFRD stod för ett betydande steg i rätt riktning mot en mer transparent och hållbar ekonomi inom Europeiska unionen, dock visade det sig att variationen i implementeringen och valfriheten gällande ramverk inte gav den effekt för hållbarhetsrapportering som önskats (Fiandrino & Tonelli, 2021). Dessa brister stod till grund för att EU senare valde att utveckla och framföra det mer standardiserade och detaljerade Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), med striktare rapporteringskrav och en omfattning av cirka 50 000 företag inom Europa.

2.1.2 Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

Det nya CSRD-direktivet innebär en omfattande förändring för flertalet företags hållbarhetsrapportering inom EU. Tidigare var hållbarhetsrapportering i stort sett frivilligt, dock genom CSRD har det nu blivit lagstadgat och omfattar även en bredare krets av företag (Finansinspektionen, 2024). Direktivet syftar till att öka transparensen mellan företag och intressenter, skapa en tydligare jämförbarhet mellan företag och branscher samt säkerställa att hållbarhetsinformation innehåller hög kvalitet. CSRD säkerställer även att företag rapporterar dess hållbarhetsarbete utifrån tre perspektiv: miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning (ESG). För att detta ska uppnås har direktivet krav på att företag ska redovisa de mätvärden, mål och åtgärder som företagen har enligt Mezzanotte (2023).

En central del av direktivet är kravet på en dubbel väsentlighetsanalys. Detta innebär att företag måste bedöma både hur den egna verksamheten påverkar miljö och samhälle samt hur hållbarhetsfrågor påverkar den egna verksamheten finansiellt (Nygren & Hallan, 2024). Detta speglar den dubbla dimensionen av hållbarhetsrapportering: den konsekventiella väsentligheten (hur företag påverkar omvärlden) och den finansiella väsentligheten (hur omvärlden påverkar företaget). Vidare ställer CSRD krav på extern granskning av hållbarhetsrapporter, sådana som auktoriserade revisorer eller expertis av liknande slag (FAR, u.å.). En annan betydelsefull komponent som direktivet medför är begreppet due diligence.

Detta innebär att företag ska identifiera, begränsa och presentera deras potentiella och rådande negativa påverkan på människan och miljön inom hela värdekedjan. Detta i syfte att bidra till att företaget tar större ansvar för deras hållbarhetsrisker och fokuserar på att förebygga negativa effekter (EU-förordning 2023/2772).

CSRD-direktivet har även fått bemöta kritik främst eftersom att direktivet potentiellt kan innebära en börda som inte står i proportion till SMF, gällande resurser i förhållande till datainsamling och rapportering (FAR, 2025). För att denna börda ska minskas har Europeiska kommissionen framfört ett förslag med lättnader i form av Omnibus I och Omnibus II. Omnibus I syftar till att skjuta fram implementeringen med två år för samtliga företag som ingår i våg två och tre. Omnibus två syftar till att höja gränsvärdet för vilka företag som omfattas av rapporteringskraven från 250 anställda till 1000. Denna ändring hade inneburit att ungefär 80 procent färre företag hade berörts. Ingen av förslagen är genomröstade ännu, men den förväntas behandlas och beslutas om under år 2025 (Europeiska kommissionen, 2025).

2.1.3 European Sustainability Reporting Standards (ESRS)

European Sustainability Reporting Standards (ESRS) är ett ramverk som EU utvecklat i syfte att skapa tydliga, jämförbara och enhetliga hållbarhetsrapporter bland företag. ESRS har tagits fram av den oberoende organisationen European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG), som består av flera olika aktörer (Hummel & Jobst, 2024). ESRS är del av CSRD-direktivet och gäller för samtliga företag som omfattas av direktivet. I ESRS ingår 12 standarder, samtliga standarder är uppdelade i tre huvudkategorier; *övergripande standarder* (ESRS 1 och ESRS 2), *ämnesspecifika standarder* som berör miljö (E1-E5), sociala frågor (S1-S4) och styrning (G1). Tredje huvudområdet kallas för *sektorspecifika standarder*, dessa är anpassade krav för specifika branscher (Hummel & Jobst, 2024).

De övergripande standarderna är gemensamma för alla företag där ESRS 1 behandlar generella krav som styr hur rapporterna ska struktureras, inklusive principen om dubbel väsentlighet. ESRS 2 fokuserar främst på allmänna upplysningar kring strategi, styrning, hantering av både risker och möjligheter samt nyckeltal och mål. Det framgår även krav i ESRS 2 på att redovisa relevanta policys och åtgärder inom hållbarhet (Frostenson, 2024; Europeiska kommissionen, 2023b).

De ämnesspecifika standarderna ger djupare krav inom särskilda hållbarhetsområden. ESRS E1-E5 (environment) berör miljöfrågor såsom klimatförändringar, föroreningar och cirkulär ekonomi. ESRS S1-S4 (social) omfattar sociala aspekter, sådana som arbetsvillkor, påverkan på samhällen och mänskliga rättigheter. ESRS G1 (governance) hanterar styrningsfrågor samt affärsetik och antikorrupcion (Frostenson, 2024).

De sektorspecifika standarderna är ännu under revidering och syftar till att komplettera de övriga genom att anpassa rapporteringskrav utifrån särskilda utmaningar och möjligheter som finns inom olika typer av branscher (EFRAG, u.å.).

Tabell 1. Översikt av ESRS

General	Environment	Social	Governance
ESRS 1 Allmänna krav	ESRS E1 Klimatförändringar	ESRS S1 Egen arbetskraft	ESRS G1 Ansvarsfullt företagande
ESRS 2 Allmänna upplysningar	ESRS E2 Föroreningar	ESRS S2 Arbetstagare inom värdekedjan	
	ESRS E3 Vatten och marina resurser	ESRS S3 Påverkade samhällen	
	ESRS E4 Biologisk mångfald och ekosystem	ESRS S4 Konsumenter och slutanvändare	
	ESRS E5 Cirkulär ekonomi		

2.2 Kravet på dubbel väsentlighet

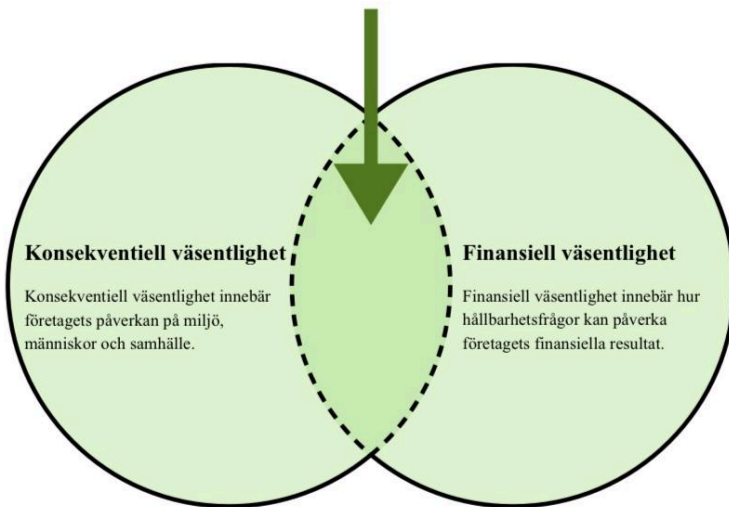
En av redovisningens främsta faktorer är begreppet väsentlighet, detta eftersom det är väsentligheten som påverkar vilken information som ska utelämnas och som ska finnas med i rapporten. Tidigare har informationen formats utifrån organisationen själva och vad de själva anser vara lämpligast för intressenter. CSRD-direktivet har ett krav på att hållbarhetsrapporteringen ska vara baserad på dubbel väsentlighet. Dubbel väsentlighet omfattar både konsekventiell väsentlighet och finansiell väsentlighet. Den konsekventiella väsentligheten avser företagets negativa/positiva faktiska eller potentiella påverkan på samhälle, miljö och människor. Denna påverkan berör företagets direkta effekter och även de

effekter som värdekedjan påverkar indirekt, via tjänster och produkter på både kort och längre sikt. Den finansiella väsentligheten innebär att miljö- och hållbarhetsfrågor kan innebära risker eller möjligheter som har en väsentlig finansiell påverkan, på både kort och lång sikt (Intertek, u.å.). Med hjälp av att implementera dubbel väsentlighet minskas risken för greenwashing eftersom det finns krav på att finansiella och icke-finansiella nyckeltal skall presenteras.

Eftersom att ESRS ännu inte har angett några tydliga riktlinjer att följa behöver företagen på egen hand tolka kriterierna för att kunna uppfylla dubbel väsentlighetsanalysens krav (Hållbar Tillväxt, 2024). Att fullfölja kravet på dubbel väsentlighet är dock inte enbart relevant för att uppfylla kraven, det försäkrar att företagen upprättar transparenta rapporter där rapportens grund är baserad på en sammankoppling mellan affärsutveckling och hållbarhet (Driver & ElAlfy, 2023). Med hjälp av en DVA blir det enklare för företag att hitta och få en god förståelse för de aspekter där de själva kan göra störst förändring, för både miljön och den egna verksamheten.

Vid utförandet av en DVA-process är det olika steg som ska följas. Till en början skapar företaget en generell bild av dess främsta intressenter, affärsrelationer och aktiviteter. Med hjälp av denna översiktliga bild har företaget fått en grund för att kunna identifiera väsentliga inverkan, risker och möjligheter (IRO) men även en bättre uppfattning över vilka intressenter som berörs i hela värdekedjan. Steget därpå är att lista upp företagets samtliga faktiska och potentiella IRO:er i förhållande till sociala frågor, miljö och styrning som företag. I detta steg ska företagen utgå från vägledningen i ESRS 1 med tillämpningskrav AR 16, som kan användas som stöd för att kunna förstå vilka ämnesspecifika frågor som är relevanta. Det beskrivs även i AR 16 vilka frågor som tillhör samtliga ESRS områden (se Tabell 1).

Dubbel väsentlighet

Figur 1. Illustrering av dubbel väsentlighet

2.2.1 Utmaningar för SMF vid tillämpningen av dubbel väsentlighet

Införandet av dubbel väsentlighet innebär att företag behöver redovisa betydligt mer information i sina rapporter. Detta ökade informationsunderlag förväntas leda till mer omfattande och heltäckande hållbarhetsredovisning (Belidan & Baghdad, 2024). Denna utvidgade rapportering kan skapa utmaningar gällande resurser enligt Uwah (2024). Frågetecken uppstår kring huruvida företag har tillräckligt med tid, ekonomiska medel och kvalificerad personal för att hantera dessa avancerade processer som krävs vid datainsamling och analys. Förändringen till en dubbel väsentlighet kommer att innebära ökade kostnader vid insamling, bearbetning och rapportering av relevant information (Uwah, 2024)

Utöver de resursmässiga aspekter kan praktiska svårigheter uppstå i bedömningen. Konflikter mellan det finansiella perspektivet och det konsekvensiella gör det utmanande att balansera företagsmål med samhällliga och miljömässiga intressen (Belidan & Baghdad, 2024). En tidigare studie visar att dubbel väsentlighet kan leda till en klyfta mellan investerarnas ekonomiska prioriteringar och andra intressenters värderingar (De Villiers et al., 2022). Denna klyfta riskerar att innebära att företag ger finansiella mål företräde framför den hållbara utvecklingen. Belidan & Baghdad (2024) menar att det är en betydande utmaning för företagen att hantera finansiell och konsekventiell väsentlighet samtidigt, samt att denna

utmaning kräver en mer integrerad strategi där affärsambitioner kombineras samhällsintressen.

Ett annat hinder med dubbel väsentlighet och dess tillämpning är att företag kommer att behöva kartlägga hela deras värdekedja. Företagen kommer inte bara behöva tänka på sina egna beslut och handlingar utan de kommer även behöva se över konsekvenserna av deras affärsrelationer, tjänster och produkter. Kommunikationen kommer att spela en vital roll för att kunna använda dubbel väsentlighetsanalysen på ett användbart och korrekt vis (FAR, u.å.).

Vidare framhåller Uwah (2024) att begreppet väsentlighet är ett svårtolkat begrepp inom hållbarhetsrapportering. Detta lämnar utrymme för olika tolkningar hos företag, vilket kan skapa osäkerhet kring hur företag strukturerar sin rapportering. Vidare leder detta problem till att företag väljer att prioritera olika vid utförandet av deras väsentlighetsanalys.

Ett ytterligare problem är att kraven på ökad transparens kan komma att innebära att företag behöver offentliggöra information som kan påverka externa intressenters uppfattningar negativt (Frykström, 2022). Enligt Reimsbach (2018) kan företagens val kring hur de presenterar sig i rapporten ha betydelse för investerares beslut, och att företag därmed måste fokusera på att balansera mellan att framstå som hållbara och att skydda sitt anseende. En studie som genomfördes av Boskova et al. (2024) visade att prioriteringar inom hållbarhetsarbete kan styras beroende på vilka aktiviteter som är mest kostnadseffektiva. Detta indikerar att väsentlighetsbedömningar kan skuggas av kostnadsmässiga överväganden istället för hållbarhetsdrivna motiv.

3. Teori

I teoridelen görs en genomgång av studiens teoretiska utgångspunkter. I avsnittet inleds det med en presentation av Legitimitetsteorin i förhållande till dubbel väsentlighet. Vidare redovisas begreppen Decoupling och Recoupling. Slutligen sammankopplas teorierna med de tidigare presenterade litteraturerna.

3.1 Legitimitetsteorin i förhållande till dubbel väsentlighet

Legitimitetsteorin utgör en central teoretisk utgångspunkt för denna studie, främst eftersom den förtydligar hur SMF kan stärka sin legitimitet genom att tillämpa principen om dubbel väsentlighet enligt CSRD. Denna teori belyser sambandet mellan företagets agerande, samhällets förväntningar samt behovet av att uppfattas som trovärdiga och ansvarsfulla aktörer (Deegan, 2019). Legitimitet bygger på uppfattningen om att företagets handlingar är korrekta eller lämpliga utifrån normer och förväntningar enligt (Suchman, 1995). Genom denna teoretiska lins kan studien analysera ifall införandet av dubbel väsentlighet leder till ökade legitimitetskrav från intressenter för SMF.

Legitimitetsteorin utgår från att företag är i stort behov av samhällets stöd för att kunna överleva och att verksamheten bygger på ett socialt kontrakt där de måste agera inom ramarna för samhällets normer och värderingar (Belidan & Baghdad, 2024). För SMF blir det av särskild betydelse att genom hållbarhetsrapportering visa att de uppfyller dessa förväntningar. Teorin bidrar med djupare förståelse till varför transparens och ansvarsfull kommunikation blir viktiga komponenter för att kunna skapa förtroende och långsiktig legitimitet (Reid et al., 2024). Teorin används som en guide för att kunna få en djupare insikt i företagets relation till omvärldens förväntningar (Deegan, 2019).

Vidare betonar legitimitetsteorin att legitimitet är dynamiskt och utformas i takt med samhällets normer och värderingar (Deegan, 2019). I kontexten av CSRD och dubbel väsentlighet innebär detta att företag ständigt måste anpassa sin rapportering för att behålla deras legitimitet. Genom att tillämpa dubbel väsentlighet kan SMF både identifiera deras mest relevanta hållbarhetsaspekter och även identifiera deras brister. De kan dessutom på ett transparent sätt visa upp att de tar ett större ansvar för att lämna en positiv påverkan på miljö och samhället, vilket vidare leder till stärkt legitimitet (Haine, 2023). Ifall företag brister i

transparens eller inte lyckas uppnå de förväntningar som är ställda riskerar företaget att förlora deras legitimitet, vilket kan skada bolagets rykte och finansiella ställning på längre sikt (Hummel & Schlick, 2016). Av denna anledning är det av större vikt att SMF lyckas bemöta samhällets krav och förväntningar, i detta fall tillämpning av DVA och CSRD, för att kunna skaffa sig en stark position på marknaden.

Kravet på dubbel väsentlighet innebär ett nytt och komplext förhållningssätt till vad som anses vara relevant information. Ur ett legitimitetsperspektiv kan den ökade regleringen uppfattas som ett uttryck för samhällets krav på ansvarstagande och transparens. Företag förväntas att rapportera för att visa hur verksamheten bidrar till och påverkar hållbar utveckling. Företag som tidigare uppvisat en låg hållbarhetsprestation kan välja att intensifiera sin rapportering för att framstå som legitima och transparenta inför intressenter (Sehgal, Garg & Singh, 2023).

Transparens är en norm som anses ha ett stort värde bland intressenter i dagsläget. Företag som rapporterar relevant och exakt hållbarhetsinformation anses uppfattas som mer trovärdiga och därmed mer legitima (Sehgal, Garg & Singh, 2023). I samband med principen om dubbel väsentlighet och dess striktare krav på mätbarhet, jämförbarhet och verifierbarhet blir rapporteringens kvalitet en vital del av små och medelstora företags legitimitetsarbete.

Genom att rapportera efter CSRD och dubbel väsentlighet anses verksamheten få ökad legitimitet eftersom hållbarhetsredovisning påvisar ett positivt ansvarstagande från verksamheten (Rimmel, 2018). Definitionen av begreppet legitimitet kan skifta beroende på vad samhället har för förväntningar på företagen vid en viss tidsperiod. Ett företag bedöms antingen som legitimt eller icke-legitimt. Verksamheten väljer antingen att följa förväntningarna som ställs och samhällets normer eller så väljer de att inte göra det (Deegan, 2019).

3.2 Decoupling och Recoupling

För att fördjupa förståelsen av hur SMF tillämpar principen om dubbel väsentlighet kompletteras legitimitetsteorin med institutionell teori, särskilt genom begreppen decoupling och recoupling (Meyer & Rowan, 1977). Institutionell teori förklarar att organisationer formas av olika typer av tryck, tvingande, mimetiska och normativa, som står till grund för

företagens ageranden och struktur. Denna teori förklarar begreppet *decoupling* som ett tillvägagångssätt där företag kan använda sig av policyer och formella strukturer för att uppnå legitimitet, utan att behöva göra någon större förändring hos den operativa verksamheten.

Bromley och Powell (2012) vidareutvecklar begreppet *decoupling* och argumenterar för att traditionell forskning har överbetonat kopplingen mellan policy och praktik. Därav introducerar författarna en distinktion mellan *policy-practice decoupling* och *means-ends decoupling*. *Policy-practice decoupling* avser situationer där organisationer formellt antar nya policyer eller strukturer men där dessa inte bidrar till förändringar i arbetsprocesser. I relation till CSRD kan detta innebära att företag genomför en dubbel väsentlighetsanalys och producerar hållbarhetsrapporter i enlighet med regelverket, utan att detta påverkar deras strategiska prioriteringar eller operativa processer. *Means-ends decoupling* avser en situation där organisationer faktiskt implementerar nya rutiner, system och kontrollmekanismer, dock är sambandet mellan dessa aktiviteter och de principens mål svaga eller oklara. Organisationen kan exempelvis etablera nya rapporteringssystem och styrningsstrukturer utan att det finns tydlig evidens för att dessa leder till förbättrad hållbarhetsprestation.

Begreppet *recoupling* beskriver däremot processen när företag integrerar sina hållbarhetsmål och rapporteringssystem i själva verksamheten (Bromley & Powell, 2012). Denna övergång från symbolisk till verklig implementering påvisar en djupare organisatorisk förändring, där principer såsom dubbel väsentlighet blir en viktig del av beslutsfattandet och affärsstrategin.

För att begreppen *decoupling* och *recoupling* ska vara analytiskt meningsfulla förutsätts en ursprunglig koppling (*coupling*). I denna studie avser begreppet *coupling* relationen mellan externa institutionella krav och organisationens interna praktik. *Decoupling* och *recoupling* är högst relevanta eftersom de möjliggör en analys av ifall SMF:s arbete med dubbel väsentlighet bidrar till att stärka legitimiteten, samt ifall det representerar en verklig förändring eller ett svar på yttre tryck. Dessa begrepp hjälper även att identifiera vilka faktorer som antingen driver eller hindrar integration av hållbarhetsfrågor, såsom resurstillgång, expertis, branschpraxis eller styrelse. Små och medelstora företag kan uppfylla rapporteringskraven genom att producera rapporter utan att dessa fullt ut styr och har en större påverkan på verksamheten. Dessa företag försöker framstå som ansvarsfulla inför allmänheten men hållbarhetsfrågorna är i det verkliga fallet inte integrerade i de interna processerna (*decoupling*). Dubbel väsentlighet kan även fungera som en katalysator för att

fördjupa hållbarhetsarbetet inom SMF, i takt med att företagen utvecklar rutiner och interna system ökar möjligheterna att hållbarhetsfrågor får en faktiskt påverkan på verksamheten (recoupling). Dessa två begrepp synliggör sambandet mellan externa krav och interna förutsättningar, som är två viktiga faktorer för de små och medelstora företagens beslutstagande.

3.3 Sammankoppling mellan teori och litteraturgenomgång

Litteraturgenomgången visar att CSRD innebär ett skifte mot mer omfattande och standardiserad hållbarhetsrapportering, där principen om dubbel väsentlighet är central (Hummel & Jobst, 2024; Frostenson, 2024). Kravet på att redovisa både påverkan på omvärlden och finansiella konsekvenser skapar nya förutsättningar för företagens rapporteringspraxis.

Utifrån ett institutionellt perspektiv kan dubbel väsentlighet förstås som ett externt institutionellt tryck (Meyer & Rowan, 1977). Genom begreppen policy–practice decoupling, means–ends decoupling och recoupling (Bromley & Powell, 2012) synliggörs att implementeringen kan ta olika organisatoriska uttryck från formell anpassning till faktisk integrering i styrning och praktik.

Forskningen visar samtidigt att små och medelstora företag möter betydande resursmässiga och organisatoriska utmaningar vid tolkning och tillämpning av principen. Legitimitetsteorin (Deegan, 2019) ger ytterligare en analytisk utgångspunkt för att förstå hur externa förväntningar och lagkrav kan påverka företagens implementering av dubbel väsentlighet.

Sammantaget pekar litteraturen på en teoretisk och empirisk spänning mellan regulatoriska krav, organisatoriska förutsättningar och faktisk tillämpning, vilket utgör studiens utgångspunkt.

3.4 Analysmodell

Analysmodellen i denna studie har utformats för att möjliggöra en systematisk tolkning av hur små och medelstora företag implementerar och positionerar sig efter kravet om dubbel väsentlighet enligt CSRD. Modellen fungerar som en analytisk länk mellan studiens teoretiska referensram, empiri och forskningsfrågor.

Utgångspunkten för modellen är de externa institutionella krav som CSRD och principen om dubbel väsentlighet representerar. Modellen utgår från att dessa externa krav inte automatiskt leder till en enhetlig implementering, utan att översättningen av kraven påverkas av företagets interna förutsättningar. Sådana förutsättningar kan exempelvis utgöras av ekonomiska resurser, kompetens eller upplevt intressetryck.

Beroende på hur dessa interna förutsättningar samspelar med de externa kraven kan olika organisatoriska responser identifieras. Med stöd i Bromley och Powell (2012) särskiljs tre idealtypiska former av respons: policy-practice decoupling, där strukturer antas formellt utan att praktiken förändras. Means-ends decoupling, där nya rutiner och system införs men med en svag och oklar koppling till direktivets syfte. Recoupling, där principen om dubbel väsentlighet integreras i styrning, beslutsfattande och verksamhetsprocesser.

Legitimitetsteorin används i denna studie som en analytisk lins för att förstå hur företagen uppfattar de ökade kraven på ansvarstagande och transparens, samt i vilken utsträckning upplevda legitimitetskrav påverkar deras organisatoriska respons. Genom denna lins analyseras ifall implementeringen av dubbel väsentlighet främst kan förstås som ett svar på legitimitetsstryck eller som ett uttryck för mer substantiell förändring inom organisationen.

Figur 2. Illustration av analysmodell

4. Metod

I detta avsnitt presenteras forskningsmetoden och studiens forskningsansats, som har inslag av abduktiv ansats. Sedan påvisas tillvägagångssättet som tillämpats för att utföra undersökningen. Avslutningsvis diskuteras diverse kvalitetskriterier och forskningsetiska principer i samband med vald metod.

4.1 Forskningsmetod

Vid utformningen av en forskningsstudie är forskningsmetoden en viktig del för att kunna besvara studiens frågeställningar. Studien genomfördes med en kvalitativ forskningsmetod, som syftar till att fördjupa förståelsen för hur SMF implementerar principen om dubbel väsentlighet, vilka skillnader i tillämpning som framträder samt vilka utmaningar som framstår vid tolkning och tillämpning av principen. En kvalitativ metod tillämpas vid studier som väljer att fokusera på aktörers upplevelser, synsätt och handlingsmönster (Bryman & Bell, 2017; Alvehus, 2023).

Datainsamlingen skedde genom semistrukturerade intervjuer där en intervjuguide med öppna frågor tillämpades i syfte att skapa ett samtal med respondenterna snarare än ett frågeformulär. Genom att använda denna metod fick respondenten möjligheten att uttrycka sig fritt kring sina erfarenheter, samtidigt som forskarna kan styra samtalet mot relevanta teman (Kvale & Brinkmann, 2014).

Analysen av intervjumaterialet genomfördes genom en tematisk analys enligt Braun och Clarke (2006), där centrala teman identifierades och tolkades i förhållande till forskningsfrågorna. En sådan typ av analys kartlägger mönster i hur olika respondenter beskriver sina erfarenheter och handlingsstrategier.

4.1.1 Forskningsansats

Forskningsansatsen utgör ett ytterligare område som är avgörande för utformningen av studien, detta område spelar en viktig roll för arbetsprocessen kring empirin och datan som samlas in. Denna studie kommer att utgå från en abduktiv ansats, som innebär att det finns ett samband mellan teori och empiri genom hela forskningsprocessen (Alvesson & Skoldberg, 2017). Forskarna har inte enbart utgått från teori eller låtit empirin tala helt fritt, forskarna har

valt att kombinera dessa förhållningssätt. En abduktiv ansats valdes eftersom forskarna använder både teori för att tolka data och även låta datan påverka utvecklingen av förståelsen.

Studien använde teorierna legitimitetsteori och institutionell teori med fokus på decoupling och recoupling för att formulera forskningsfrågorna samt strukturera analysen. Samtidigt fanns en öppenhet för att nya mönster och variationer i empirin kunde bidra till att antingen nyansera eller komplettera teorin. Med hjälp av en abduktiv ansats stöds syftet att förstå hur olika SMF implementerar och tolkar principen om dubbel väsentlighet samt vilka utmaningar och skillnader som uppstår (Dubois & Gadde, 2002).

4.1.2 Analysenhet

I denna studie utgörs analysenheten av små och medelstora företags organisatoriska respons på kravet om dubbel väsentlighet enligt CSRD. Fokus ligger inte enbart på den formella hållbarhetsrapporteringen som dokument. Utan på hur principen om dubbel väsentlighet tolkas, implementeras och eventuellt integreras i företagets styrning och beslutsprocesser.

Analysen riktas således mot organisatoriska processer och handlingsmönster snarare än enskilda individers åsikter. Respondenternas utsagor betraktas som uttryck för företagets organisatoriska förhållningssätt till dubbel väsentlighet, vilket betyder att varje enskild respondent representerar dess respektive företag.

4.2 Urval

Organisationerna valdes utifrån de förutsättningarna som SMF måste ha i förhållande till EU:s kriterier för hållbarhetsrapportering enligt CSRD-direktivet. Dessa är organisationer med mindre än 250 anställda och antingen en nettoomsättning mindre än 50 miljoner euro eller en balansomslutning som är mindre än 43 miljoner euro. Det som vidare skiljer små företag från ett medelstort företag är antalet anställda samt skillnad i omsättning och balansomslutning. Små företag är sådana med färre än 50 anställda och en omsättning eller balansomslutning som inte överstiger 10 miljoner euro. Respondenterna för studien valdes med hjälp av att använda både strategiskt urval och bekvämlighetsurval.

Bekvämlighetsurvalet bestod av samtliga personer i ett SMF som forskarna kunde nå ut till (Alvehus, 2023; Denscombe, 2018). Strategiskt urval användes parallellt för att säkerställa att respondenterna hade den typ av yrkesmässiga insyn och erfarenhet som krävdes för att kunna

besvara studiens forskningsfrågor. Strategiskt urval är ett passande alternativ för att nå ut till individer med specifika kompetenser och erfarenheter enligt Alvehus (2023). Eftersom studiens fokus är att undersöka hur SMF implementerar dubbel väsentlighet och vilka skillnader som framträder samt vilka utmaningar som uppstår vid tolkning och tillämpning, valde forskarna att enbart intervjua deltagare som har en viktig roll inom företagets hållbarhetsredovisning inom ett SMF som befinner sig i Sverige. Kombinationen av strategiskt- och bekvämlighetsurval möjliggjorde en balans mellan teoretisk relevans och praktiskt tillgänglighet, vilket är vanligt i kvalitativa studier (Denscombe, 2018). Dock är det en svår uppgift på förhand att kunna avgöra hur många respondenter som anses vara tillräckliga. Av denna anledning valde forskarna att fortsätta med intervjuerna tills att mättnad har uppnåtts, detta betyder att varje intervju som genomfördes inte innebär ny information eller data hävdar Alvehus (2023).

För att finna lämpliga respondenter valde forskarna att söka genom plattformen LinkedIn med fokus på personer inom små och medelstora företag i Sverige. På detta sätt kunde värdefull och relevant data erhållas från samtliga respondenter (Denscombe, 2018).

4.3 Datainsamling

4.3.1 Semistrukturerade intervjuer

I denna studie har semistrukturerade intervjuer valts som datainsamlingsmetod. Denna intervjuform är mer strukturerad än ett vanligt samtal men samtidigt mer flexibel än en helt strukturerad intervju. Den baseras på en intervjuguide med öppna frågor som täcker centrala teman, men tillåter även följdfrågor och avvikelser beroende på hur samtalet utvecklas (Bryman & Bell, 2017; Saunders, Lewis & Thornhill, 2019).

Semistrukturerade intervjuer anses särskilt lämpliga i studier med syftet att undersöka deltagarnas subjektiva upplevelser och förståelser av komplexa fenomen (Kvale & Brinkmann, 2014). Genom att tala med personer som har en central roll i företagens hållbarhetsarbete, erhålls detaljerad information om hur direktivet påverkar organisationens hållbarhetsarbete. Metoden ger respondenten möjligheten att inte bara besvara frågor, utan även kunna reflektera över hur kravet har påverkat organisationens hållbarhetsarbete. Detta

bidrar till en djupare inblick i de meningsskapande processer som är centrala i studiens abduktiva och kvalitativa forskningsansats.

4.3.2 Pilotintervju

En pilotintervju genomfördes i syfte att få en djupare insikt kring hur väl intervjuguiden fungerade för att besvara studiens forskningsfrågor. Metoden bör alltid testas i förväg innan den används för att säkerställa dess praktiska tillämpbarhet enligt Denscombe (2018). Pilotintervjun genomfördes tillsammans med en person som arbetar inom ett SMF och bidrog med egna erfarenheter kopplade till dubbel väsentlighet och hållbarhetsrapportering samt konstruktiv feedback på frågornas formulering och struktur. Pilotintervjun varade i 27 minuter. För att kunna utveckla intervjutekniken efterfrågades feedback och återkoppling av respondenten efter avslutad intervju. Utförandet av pilotintervjun introducerades inte i förväg, eftersom forskarna ville undersöka hur respondenten uppfattade frågorna och nivån på intervjun. Information kring ämnet i fokus var det enda respondenten fick vetskap om i förväg. Detta tillvägagångssätt valdes för att sedan kunna utvärdera frågornas tydlighet, relevans och respondentens upplevelse av intervjun.

4.3.3 Genomförande av intervjuer

Utformningen och genomförandet av intervjuerna utgick från beskrivningen av hur författaren Denscombe (2018) förklarar hur en intervju skall vara utformad. För att kunna maximera effektiviteten av intervjuerna valde studiens forskare att kontakta respondenterna i en väl och rimlig tid. Forskarna tog kontakt med respondenterna och informerade om möjliga datum för båda parterna, möjlighet till att vara anonym eller ej samt ifall det fanns en uppskattad tidsåtgång. Samtliga respondenter fick valmöjligheter att välja mellan besöksintervju, Zoom, Google Meet eller telefonsamtal. Samtliga intervjuer genomfördes via digitala tjänsterna Zoom och Google Meet. Forskarna hade önskan på att samtliga skall ha kameran på, detta eftersom att Denscombe (2018) hävdar att en intervju via digitala verktyg har likadana fördelar och konsekvenser som en fysisk interaktion mellan intervjuaren och respondenten. Samtliga respondenter fick erbjudandet om att genomföra intervjuerna fysiskt på ett personligt plan, detta eftersom personliga intervjuer tenderar att bidra till djupare diskussioner (Krouwel, Jolly & Greenfield, 2019). Dock valde samtliga respondenter alternativet att utföra intervjuerna via digitala mötesverktyg.

Båda forskarna var närvarande vid samtliga intervjuer, med två olika uppgifter. Där hade den ena forskaren som uppgift att hålla i intervjun medan den andra forskaren antecknade under intervjuernas gång. Vid uppstarten av samtliga intervjuer presenterade forskarna syftet, temat och sig själva kort innan intervjun formellt skulle starta igång. Studiens tillvägagångssätt löd att ställa frågor starkt kopplat till temat och problematiken i det, adderat med flera följdfrågor i syfte att försöka få mer utvecklade och nyanserade svar från respondenterna. Forskarna ställde först frågor på en generell nivå kring temat för att sedan kunna diskutera ämnet tillsammans med respondenterna, därefter försöka konkretisera respondentens svar genom följdfrågor. Därefter när studiens forskare var försäkrade om att samtliga områden inom studien hade täckts och diskuterats avslutades intervjuerna, därefter förfrågades respondenterna ifall det fanns ytterligare frågor eller tillägg som önskades.

Efter den sjätte intervjun gav inte datainsamlingen längre ny eller relevant information i förhållande till studiens ämne, därav kände studiens forskare en datamättnad efter att sex intervjuer hade genomförts. Efter dessa intervjuer upplevde studiens forskare att datainsamlingen var tillräcklig och relevant för ämnet, av denna anledning valde studiens forskare att stanna upp efter den sjätte intervjun.

4.3.4 Utformning av intervjuguide

Intervjuguiden utformades för att skapa struktur i samtalen samtidigt som forskarna lät respondenterna själva ha en inverkan på intervjuens riktning genom att utgå från ett bredare tema med generella frågor, därefter kunde intervjuerna diktera diskussionerna och svaren ifall det krävdes med hjälp av följdfrågor. I en semistrukturerad intervju skall forskarna följa en guide som består av bredare teman enligt Alvehus (2023). Guiden utformades med utgångspunkt i studiens syfte och forskningsfrågor.

Grunden till intervjuguiden togs fram genom att kombinera insikter från litteraturgenomgången, de valda teoretiska perspektiven och den genomförda pilotintervjun. Denna kombination bidrog till att säkerställa att frågorna var både relevanta och väl anpassade till studiens empiriska fokus.

4.4 Bearbetning och analys av data

Studien använde en tematisk analys för att bearbeta och analysera det insamlade intervjumaterialet. Enligt Bryman och Bell (2017) är detta en av de mest förekommande metoderna för att hantera kvalitativa intervjuer. Den tematiska analysen är en metod som möjliggör identifiering, analys och rapportering av teman inom kvalitativ data (Braun & Clarke, 2006). Analysen genomfördes i en sexstegsmodell som innefattar:

1. Forskarna bekantar sig med data: Första steget bestod av att forskarna läste igenom transkriptionerna för att bekanta sig med innehållet och få en helhetsbild. Detta genom att transkribera intervjuerna och diskutera. En stor och vital del av analysen börjar redan vid transkribering enligt Braun och Clarke (2006).
2. Skapa meningsfulla koder: I steg två markerades meningsfulla segment i materialet, därefter identifierades koder och material kunde sorteras utifrån dessa koder.
3. Generering av initiala teman: I det tredje steget sökte forskarna efter större teman, för att sedan fördela koder inom ramen för temat och därefter grupperades koderna för respektive tema.
4. Bedömning av teman i relation till datan: Steg fyra grundades i att kontrollera de teman som hade skapats och undersöka ifall temat anses vara relevant.
5. Temadefiniering och benämning: I steg fem renskrevs de sammanställda teman och omrubriceras i form av rubriker, dessa rubriker används senare i studiens empiri och analys.
6. Slutlig rapportering: Det sjätte steget producerade en slutlig rapport, detta steget innehöll även en analys av data som sedan kopplades till teorierna som presenteras i studien.

4.5 Kvalitetskriterier för forskning

Inom samhällsvetenskaplig forskning är validitet och reliabilitet två av de viktigaste kriterierna enligt Bryman och Bell (2017). För att kvaliteten i studien skulle säkerställas har särskild vikt lagts ned på dessa begrepp i varje fas i forskningsprocessen. Eftersom

semistrukturerade intervjuer utgjorde huvudsaklig datainsamlingsmetod var det avgörande att frågorna var tydligt formulerade, öppna och anpassade till respondentens erfarenheter. Med hjälp av att genomföra en pilotintervju stärktes detta ytterligare, därmed kunde även frågornas tydlighet och strukturen i intervjuguiden förbättras.

4.5.1 Validitet

Validitet handlar om i vilken utsträckning en studie mäter det den avser att mäta, och i en kvalitativ studie handlar det om att på ett trovärdigt sätt representera respondenternas perspektiv och erfarenheter (Fejes & Thornberg, 2019). För att bidra med en säkerställd intern validitet har studien utformats med en koppling mellan syfte, forskningsfrågor, intervjuguide och analys. Intern validitet innebär att resultatet ska spegla den verklighet som undersöks (Johannessen et al., 2020). Genom att samtliga respondenter arbetar inom SMF och har direkt erfarenhet av hållbarhetsarbete bidrar detta till en högre validitet i studien. Inkluderingen av pilotintervjun samt att anpassa intervjufrågorna efter återkoppling säkerställde att frågorna var relevanta till ämnet.

Extern validitet handlar om i vilken utsträckning resultaten från en studie kan generaliseras till andra sammanhang, utöver det specifika fall eller urval som är i fokus (Johannessen et al., 2020). Semistrukturerade intervjuer gav respondenterna möjlighet att tala fritt kring ämnet, vilket gav ett ökat djup i svaren och validitet i den insamlade datan. En tydlig redovisning av studiens forskningsprocess och en koppling till tidigare forskning stärker validiteten (Johannessen et al., 2020).

4.5.2 Reliabilitet

Reliabilitet handlar om studiens tillförlitlighet, i vilken grad resultaten är konsekventa och reproducerbara ifall samma metod används igen (Johannessen et al., 2020; Saunders et al., 2019). I denna studie har flera åtgärder vidtagits för att stärka reliabiliteten. Alla intervjuer genomfördes med hjälp av en fast intervjuguide och transkriberades noggrant för att minimera feltolkningar och säkerställa att svar och uttalanden skrivs korrekt. För att öka studiens tillförlitlighet ytterligare har båda forskarna fått enskilda uppgifter vid varje intervju, ena forskaren ställde frågorna medan den andra antecknade och observerade icke-verbala beteenden. Detta arbetssätt minskar risken för enskilda tolkningar och främjar konsistens i datainsamlingen (Patel & Davidson, 2019). Det går att uppfatta antalet respondenter som

otillräckliga, även fast studiens forskare upplevde datamättnad efter sex respondenter. Därmed kan det även ifrågasättas ifall sex stycken företag kan representera den totala befolkningen. Studiens forskare har eftersträvat transparens i alla metodval och dokumenterat arbetsgången med noggrannhet, vilket Johannessen et al. (2020) hävdar är en viktig aspekt för att öka reliabilitet i en kvalitativ forskning.

4.6 Forskningsetiska principer

Forskarna har under studiens genomförande strävat efter att följa etiska riktlinjer som kan garantera deltagarnas rättigheter. Vetenskapsrådet (2002) formulerar fyra grundläggande forskningsetiska principer: *Informationskravet*, *samtyckeskravet*, *konfidentialitetskravet* och *nyttjandekravet*. Dessa principer har noggrant beaktats under hela forskningsprocessen. Detta för att kunna skydda deltagarna och deras uttalanden samt deras intresse att delta i studien. Samtliga respondenter har gett godkännande att deras svar och uttalanden får ingå i studien och blivit informerade om att andra forskare inte kommer ha tillgång till all information.

5. Empiri

I detta avsnitt är syftet att presentera den insamlade datan från studiens intervjuer. Vid inledningen av avsnittet presenteras samtliga företag, sedan presenteras en sammanställning av deras svar på de ställda intervjufrågorna.

5.1 Presentation av respondenter

Empirin baseras på sex intervjuer med olika företag. Alla intervjuer genomfördes utifrån intervjuguiden, där samtliga intervjuer genomfördes i identisk ordning och innefattade likadana frågor. Företagen benämns som F1, F2 etc för att bibehålla företagets anonymitet.

Tabell 2. Presentation av intervjuer

Företag	Tid (min)	Intervjuform	Bransch	Jobbtitel	Anställda (st)
F1	32	Google meet	Fastighetsbranschen	Hållbarhetschef	21
F2	21	Teams	Konsulttjänster	VD	50
F3	37	Google meet	Utbildningsbranschen	Styrelseordförande	15
F4	31	Google meet	Elektronik- och teknikutveckling	VD och hållbarhetsansvarig	40
F5	20	Google meet	Fastighetsbranschen	Hållbarhetschef	100
F6	24	Google meet	Samhällsbyggnads- och anläggningsbranschen	Ekonomichef	130

5.2 Företagets förståelse av CSRD-direktivet

Denna studie belyser mängden kunskap det finns om CSRD-direktivet i diverse företag eftersom det kan variera beroende på hur långt företagen har kommit i sina interna arbeten. Detta ska bidra med kunskap för företagets tolkning av CSRD-direktivet samt skillnader i deras implementering.

5.2.1 Tolkning av CSRD-direktivet

Vid diskussion kring tolkning av CSRD-direktivet var direktivets stora omfattning ett gemensamt svar mellan företagen. Samtliga företag förklarade att regelverket upplevs som administrativt betungande samt att direktivet inte är lämpat för små och medelstora företag.

F1 belyser hur direktivet anses vara betungande i proportion till företagets storlek:

“Vi har haft GRI innan, men här tar man ett steg till. Det är lite tungt för organisationer att rapportera på.”

F3 och F4 betonar att direktivet inte är lämpligt för små och medelstora företag:

F3 förklarar:

“SME-företag kommer inte klara av den administrationen, det kommer att bli för omfattande. Det kommer att bli för dyrt, ingen kommer att ha råd att göra det på den detaljeringsnivå som CSRD kräver.”

F4 uttrycker:

“Frågan är om det ger det rätta värdet för oss... man behöver sätta regler som är möjliga för små och medelstora företag att uppfylla.”

F5 menar att det blir för mycket att hantera:

“Vi tycker att det blir för mycket, väldigt mycket rubriker och väldigt mycket upprepningar.”

Vidare uttryckte även fyra av företagen (F1, F2, F5 och F6) att omnibus har komplicerat de interna processerna inför direktivet, samt påstod F2 och F5 att omnibus har lett till att de har valt att sakta ned deras arbete inför CSRD.

5.2.2 Skillnader i implementering mellan företag

Tydliga skillnader framträder mellan företagen gällande hur CSRD-direktivet implementeras och värderas.

F1 och F5 beskriver att tidigare rapportering enligt GRI underlättade tolkningen och omställningen. F5 förklarar:

“Vi rapporterade redan på ganska många av datapunkterna sedan innan eftersom vi rapporterade enligt GRI. Så det var inte så stora rapporteringsförändringar.”

F2 och F3 framför att direktivet är mindre anpassat till små och medelstora företag samt att de stod skeptiska till direktivet. F3 betonade:

“CSRD är gjort för stora bolag och det krävs omfattande insatser.”

F6 menar att tolkningen av regelverket i praktiken handlar om att göra rimliga avgränsningar för framtida hållbarhetsrapporter:

“Vi har identifierat vad vi tror att vi ska rapportera på, vi har tagit fram mätetal och kollat igenom vilka parametrar vi kommer att mäta.”

Sammantaget var både F2 och F3 skeptiska mot CSRD och dess innebörd för små och medelstora företag. F1 och F5 berättade att de kunde implementera direktivet smidigare med hjälp av tidigare hållbarhetsinsatser. Medan F6 upplevde direktivet som ett hjälpmedel för att kunna avgöra vad som är viktigt att rapportera.

5.3 Tillämpning av dubbel väsentlighet

Under denna rubrik samlas företagens tolkning och tillämpning av dubbel väsentlighet, vilka utmaningar de upplever samt hur företagen hanterar avvägningen mellan finansiell och konsekventiell väsentlighet.

5.3.1 Tolkning och tillämpning av dubbel väsentlighet

Vid förfrågan om hur dubbel väsentlighet tolkas och tillämpas framkom olika svar från företagen.

F1 beskriver att dubbel väsentlighet har haft en central roll i deras hållbarhetsarbete. Bolaget hävdar även att det är med hjälp av externt stöd och tillsammans med deras CFO (Chief Financial Officer) som företaget har arbetat med att tolka begreppet. De har även haft flertalet workshops för att få fram deras väsentliga områden och för att kunna utföra analysen. Företaget beskriver även att det var *“mycket learning by doing”*, att de har genom eget utförande fått lära sig hur begreppet ska tolkas och hur en DVA ska utföras. Sedermera

berättade F1 att dubbel väsentlighet har hjälpt de att ta fram deras väsentliga områden och förklarar hur detta gynnar organisationen:

“Oavsett CSRD eller inte, så ligger de väsentliga områdena kvar för oss att arbeta med framåt. Oavsett vilket rapporteringssystem vi kommer använda oss av. Den har öppnat många dörrar i hållbarhetsfrågan.”

F2 förklarar att det endast är VD:n och ekonomichefen som har förståelse för ämnet: *“De andra vet nästan ingenting”*. F2 berättar sedan:

“Det är massa e-krav, vi vill komma bort från det. Jag förstår ifall det är en kemisk fabrik, men om det är ett tjänsteföretag?”

F3 medger att de inte kommer att tillämpa dubbel väsentlighet tills vidare. F3 hävdar följande:

“Vi kommer inte att jobba med detta så länge det inte är ett lagkrav.”

F5 hävdar att implementeringen av dubbel väsentlighet har hjälpt de på en organisatorisk nivå:

“Den dubbla väsentligheten har hjälpt att sammankoppla de väsentliga hållbarhetsfrågorna till våra policys, mål och handlingsplaner. Det arbetet har varit bra för organisationen.”

Vidare understryker F5 att de har tagit extern hjälp av konsulter för att förstå hur de skulle gå till väga. F5 berättade att de har valt att använda dubbel väsentlighet som ett verktyg för att kunna rapportera på det som bolaget anser vara meningsfullt.

F6 menar att de har en projektgrupp som arbetar med hållbarhet och dubbel väsentlighet, samt att med hjälp av denna projektgrupp i samband med dubbel väsentlighet kunnat tolka vilka områden som är lämpligast. Vidare beskriver F6 både hur och varför de har arbetat för att tillämpa dubbel väsentlighet i sitt hållbarhetsarbete:

“Vi har i projektgruppen diskuterat, inventerat och workshopat oss fram till vilka delar som påverkas mest. Där har vi god kontroll på dem delar som är väsentliga. För oss som jobbar mycket med bygg, anläggning och fastighetsutveckling så har vi många delar där vi påverkar miljön.”

Sammanfattningsvis betonade F1, F5 och F6 att respektive företag har en positiv erfarenhet av dubbel väsentlighet samt implementerar principen i respektive verksamhet i olika grader. I

kontrast till detta delade F2, F3 och F4 uppfattningen om att dubbel väsentlighet inte är lämplig för företagen, antingen i förhållande till storlek eller bransch.

5.3.2 Utmaningar med dubbel väsentlighet

Vid samtal kring utmaningar kring dubbel väsentlighet gav företagen varierade svar.

F1 hävdar att materialredovisning är ett problem som de bemöter:

“Vi är ett fastighetsbolag, där ska man rapportera allt material, till exempel i vikt eller i enheter. Det har varit väldigt utmanande för att vi material redovisar, men inte alltid i mängd. Det är väldigt svårt att få tag på i efterhand.”

Vidare menar F1 att detaljnivån har varit en utmaning som dubbel väsentlighet har bidragit till:

“Vi måste förtydliga vissa saker, vi måste skaffa bättre rutin, vi kanske måste ha en policy. Det är också väldigt mycket pappersprodukter som man behöver ha på plats. Det är datorhanteringen som är det svåra. Man ska ju vara transparent, alla beslut som är tagna måste vara nedskrivna och det kanske vi upplevde vid granskning. Här har vi sagt nej, men varför har vi sagt nej?”

F2 belyser att det kräver mycket tid och resurser som måste läggas ned för att kunna integrera principen om dubbel väsentlighet:

“Vissa saker måste man ringa in konsulter för och ta betalt. Man måste antingen börja läsa in sig eller ta en konsult, eller både och”

F4 påstår att detaljnivån på dubbel väsentligheten är för komplex:

“Vi är ett elektronikföretag och vi får komponenter från asien. Du kan tänka dig hur det är att få svar på de frågorna. Det är inte lätt. Det är en risk att det blir en pappersprodukt. Hur ska jag intyga att ädelmetallerna i vår elektronik som kommer från Asien, inte har kommit från någon konflikt gruva? Hur ska jag verifiera det?”

F5 påpekar att det administrativa har varit en börda i förhållande till dubbel väsentlighet:

“Det utmanande har varit att det är ganska administrativt tungt vid vissa delar.

Därefter belyser företaget att detaljerna som medförs var svåra att uppfylla vid implementeringen:

“Övningen var ju ganska komplex med många parametrar. Det var inte helt självklart att förstå vad man menade med alla begrepp. Det kändes som att det blev väldigt hög detaljnivå som kräver mycket av en organisation att leta fram all den datan.”

F6 lyfter fram att otydligheten har försvårat arbetet:

“Även att hänga med att ha den är tajmingen i hur snabbt man ska gå fram i det här och nu känns det som att alla backar från de här kraven, man drar tillbaka satsningar och kraven är inte lika hårda. Det svåra är också att veta vad regelverket kräver, hur ska det vara? När ska vi rapportera?”

Sammantaget hade F1, F4, F5 och F6 delade åsikter om att den dubbla väsentligheten innebar en väldigt hög detaljeringsnivå, medan F2 och F3 ansåg att finansiella resurser och dess komplexitet var en större utmaning. Slutligen hävdade F6 även att binda ihop miljö med det affärsmässiga var svårt att integrera på ett balanserat sätt.

5.3.3 Avvägningen mellan finansiell och konsekventiell väsentlighet

Vid frågan om hur företagen hanterar avvägningen mellan finansiell och konsekventiell väsentlighet var svaren varierade.

F1 berättar att det inte har varit ett problem eftersom de har låga finansiella- och klimatrisker:

“Våra finansiella risker är ganska låga, så den finansiella påverkan har inte styrt speciellt mycket. I denna bedömning i dubbla väsentlighetsanalysen blir det ett väsentligt område, men i princip noll på all finansiell risk. Även klimatrisker faktiskt.”

F2 menar att det finansiella är *“enklare att definiera”* medan det miljömässiga inte är lika enkelt att definiera:

“Allt annat är aldrig hundra procent, det blir alltid ett estimerat värde.”

F3 förtydligar att de redan har haft avvägningar mellan det finansiella och konsekventiella eftersom att de är ett non-profit företag, men dock inte utifrån ett dubbel väsentlighets perspektiv:

“Vi har en extremt begränsad ekonomi och vi har inga överskott. Då måste man balansera. Om vi kan göra åtgärder som bidrar till hållbarhet så gör vi det absolut.”

F4 betonar att de utgår från egna värderingar gällande denna avvägning:

“Vi har kollat igenom våra miljöaspekter. Vad har vi för påverkan? Vad är riskfaktorerna? Transport är en sådan del, ett stort lager och risk för att kasta eller skrota. Annars har vi inte något tungt, vi har inga utsläpp. Vi ser det som att försöka risk- och konsekvensanalysera vår verksamhet för att bryta ned vad som har störst väsentlighet och risk.”

F5 beskriver att bristen på erfarenhet vid just en sådan avvägning var komplicerat:

“Vi har bedömt de frågor som är väsentliga ur ett finansiellt och konsekventiellt perspektiv. Vi hanterar båda. Vi är inte så vana vid att jobba med finansiella risker på det här sättet. Det var svårt att veta vilka beloppsgränser. Samt om man tänker på klimatrisk, ska man tänka på en enskild fastighet eller hela beståndet?”

F6 nämner att sammankopplingen mellan det miljömässiga och affärsmässiga var en utmanande fas:

“Det som är svårt är att binda ihop det här med det affärsmässiga, för att det är svårt att veta vad kraven faktiskt är. Det är hela tiden en ganska svår balans mellan hur mycket man ska satsa på hållbara lösningar. Det får inte bli för dyrt, då prisar vi våra produkter dyrare. Det är hela tiden en balans kring hur mycket man ska ge sig in i det.”

Sammanfattningsvis visade det att F1 var det enda företaget som lyckades att avväga mellan väsentligheterna utan komplikationer. F2 belyser att det finansiella perspektivet är en enklare dimension att mäta och definiera i jämförelse med det konsekventiella. F3 och F4 utgick från egna värderingar och mätningar som inte är formade utifrån ett dubbel väsentlighetsperspektiv. Slutligen betonade F5 och F6 att avvägningen mellan dessa var en utmanande uppgift eftersom kraven inte tydligt beskriver hur detta ska utföras.

5.4 Legitimitet i förhållande till dubbel väsentlighet

Nedan presenteras företagens upplevelser och erfarenheter kring dubbel väsentlighet i förhållande till intressenter och legitimitetsskapande.

5.4.1 Upplevda krav från intressenter

Gällande diskussionen kring upplevda krav från intressenter var samtliga företag enade om att dubbel väsentlighet inte ökade kraven från intressenter.

F1 menar att dubbel väsentlighet inte innebär ökade krav från intressenter utan att det handlar om att vara jämförbar och att ha en hållbarhetsrapport:

“Det är klart att vi ska ha en hållbarhetsredovisning, det är viktigt för oss att ha det i ett slags ramverk så att vi blir jämförbara. På grund av omnibus så är det ingen som vill kräva någonting just nu. Det som är viktigast är att vi ska ha en hållbarhetsrapportering. Varken ägare och intressenter har några specifika krav på vilken typ av redovisning, men bara att det ska redovisas.”

F2 förklarade att enstaka intressenter har efterfrågat en hållbarhetsrapport men inte att den ska ha utförts enligt ett specifikt direktiv. F2 menade att det handlar om krav från intressenters regler, exempelvis som inga förekommande mutor eller barnarbete.

F4 berättar följande:

“Vi har inte fått frågan om hur det ser ut från en leverantör, utan det är mer kunder som frågar efter en viss produkt.”

F6 framförde att intressenter har efterfrågat en hållbarhetsrapport, men *“inte så mycket som vi hade trott att det skulle bli”*. F6 menar att detaljnivån på det som efterfrågas inte är så noggrann som önskats.

Kortfattat hävdade samtliga sex företag att dubbel väsentlighet inte bidrog till ökade krav från intressenter samt att det aldrig har förekommit ett krav på dubbel väsentlighet från någon av dess intressenterna.

5.4.2 Dubbel väsentlighet som verktyg för legitimitet

Angående ämnet hur dubbel väsentlighet påverkar legitimiteten besvarade företagen olika.

F1 besvarade följande:

“Vi vill ha en hållbarhetsredovisning, finns det någon intressent som tycker att det är viktigt att vi har en CSRD-rapportering med dubbel väsentlighet? Vi har inte fått den indikationen.”

F2 och F3 delar åsikten om att det inte är relevant för de mindre verksamheterna, dessa menar att det är mer relevant för större företag. F2 berättar:

“Jag tror att det mer bara är en grej, intressenterna hade tyckt att det var lika bra ändå. Jag tror även det handlar om storlek på företag. Om du tar Ikea kanske de bryr sig om det, vi har inte sådana jättekoncerner som kunder.”

Både F4 och F6 understryker att det viktiga inte är att utgå från dubbel väsentlighet utan att själva hållbarhetsarbetet är det viktiga. Nedan följer ett exempel från F4:

“Att utgå från dubbel väsentlighet är inte någonting som är A och O för att framstå som legitim. Det är mer själva hållbarhetsarbetet.”

F5 lyfter upp att det skapar värde att ha dialoger med intressenter kring hållbarhetsfrågor:

“Vi har inte involverat intressenterna i vår väsentlighetsanalys, och det är inte ett krav att man måste det. Jag tror att det är ett värde för ett bolag att ta dialog med sina intressenter om hållbarhetsfrågorna. Sedan om det är utifrån dubbel väsentlighetsanalys eller inte låter jag vara osagt.”

Avslutningsvis var samtliga företag enade om att dubbel väsentlighet inte upplevs som ett verktyg som stärker legitimiteten. Fyra av företagen (F1, F4, F5, F6) hävdade att det är hållbarhetsarbetet som är det viktiga, inte dubbel väsentligheten.

5.4.3 Svar på formella krav eller verklig förändring

Vid förfrågan ifall företagen upplevde arbetet med dubbel väsentlighet som ett svar på ett yttre tryck eller ifall det skapade verklig förändring framkom flera svar.

F1 menar att *“det handlar om att skapa förändring”*, företaget upplever att dubbel väsentlighet bidrar till att skapa verklig förändring. Vidare betonar F1:

“Det hade inte gått lika snabbt utan CSRD, det är som en katalysator för arbetet hos oss.”

F2 påstår att de anser att det är ett svar på yttre tryck, samt att det är viktigt för olika företag beroende på vad företagen arbetar med:

“Jag upplever starkt att det bara är att fylla i. Men det har ju att göra med det som vi gör och jobbar med. Det finns säkert företag där det inte är så.”

F3 upplever att det *“övertid skapar en medvetenhet för de bolag som jobbar med hållbarhetsrapportering”*. F3 menar att frågorna dyker upp på en ledningsnivå och leder till diskussioner och beslut som automatiskt skapar en förändring.

Samtliga tre företag F4, F5 och F6 var enade om att det handlar om både svar på formella krav och en förändring inom verksamheten, nedan följer ett exempel från F4:

“Både och, formella kraven kommer vi inte undan och förändringen och dialogen i hela verksamheten blir ju det vi jobbar med hela tiden.”

Sammanfattningsvis visade det att F1 hade uppfattningen om att arbetet med dubbel väsentlighet bidrar till verklig förändring inom verksamheten. Vidare betonade 4 av företagen (F3, F4, F5 och F6) att det handlar om svar på yttre tryck men som även vidare leder till en verklig förändring inom organisationen. I kontrast till detta menade F2 att det främst handlar om att fylla i formella krav men att det viktiga är i fråga om vilken bransch företagen befinner sig i. F2 hävdar att branschen dikterar företagets agerande och upplevelser.

5.5 Sammanställning av empiri

Nedan följer en sammanställning av all insamlad empiri:

Tabell 3. Sammanställning av empiri

Företag	Tillämpning av dubbel väsentlighet	Upplevda utmaningar med dubbel väsentlighet	Upplevd legitimitet i förhållande till dubbel väsentlighet
F1	Påbörjad tillämpning, har en central roll inom företagets hållbarhetsarbete.	Otydlighet gällande materialredovisning samt hög detaljnivå på noggrannhet.	Upplever att hållbarhetsarbetet är det viktiga, inget i förhållande till dubbel väsentlighet.
F2	Avvaktande tillämpning, kritisk mot dess relevans.	Kompetenser och finansiella resurser.	Menar att det mer är relevant för större bolag, inget som påverkar SMF.
F3	Avstår från att tillämpa, utgår ifrån egna utarbetade värderingar.	Står inte i proportion till verksamhetens förutsättningar.	Upplever ingen skillnad, menar att det är irrelevant för SMF.
F4	Avstår från tillämpning, rapporterar utifrån egna värderingar.	Höga detaljeringskrav på importerade produkter.	Upplever att det viktigaste är att visa upp ett hållbarhetsarbete.
F5	Delvis tillämpat, används som verktyg för att identifiera vad som anses vara väsentligt.	Otydlighet, administrativt tungt samt hög detaljeringsnivå på insamlad data.	Menar att det skapar värde att involvera intressenter i hållbarhetsfrågor, men inget som dubbel väsentlighet har påverkat.
F6	Påbörjad tillämpning, används för att kunna tolka vilka hållbarhetsområden som är lämpligast.	Otydlighet gällande tillvägagångssätt samt att binda ihop det affärsmässiga med det miljömässiga.	Upplever att det enda relevanta är att visa upp ett hållbarhetsarbete, inte utifrån en princip eller ett ramverk.

6. Analys

I detta kapitel analyseras studiens empiriska resultat i ljuset av litteraturgenomgången och uppsatsens två teoretiska utgångspunkter: legitimitetsteori samt institutionell teori med fokus på coupling, policy–practice decoupling, means–ends decoupling och recoupling (Bromley & Powell, 2012). Genom att koppla företagets utsagor till tidigare forskning och teoretiska begrepp möjliggörs en fördjupad förståelse av hur företagen implementerar och tolkar CSRD och principen om dubbel väsentlighet samt vilka utmaningar och skillnader som framgår.

6.1 Tillämpning av dubbel väsentlighet

6.1.1 Tolkning och tillämpning av dubbel väsentlighet

Empirin visar tydliga variationer i hur dubbel väsentlighet tolkas och operationaliseras. För tre av företagen (F1, F5 och F6), som samtliga befinner sig i fastighetsbranschen, beskrivs principen som ett utvecklande och strategiskt verktyg. Dock är det endast F1 och F6 som tillämpar dubbel väsentlighet fullt ut, eftersom F5 istället använder principen som ett hjälpmedel för att kunna identifiera företagets relevanta områden. Arbetet med dubbel väsentlighet har i F1 och F6:s fall bidragit till att identifiera prioriterade hållbarhetsområden och stärkt den interna strukturen för hållbarhetsarbetet. I kontrast till detta väljer F2, F3 och F4 att avstå från tillämpning, med hänvisning till branschens karaktär, företagsstorlek och resursbegränsningar. I dessa fall förstås dubbel väsentlighet som ett krav som erkänns men inte operationaliseras i praktiken.

Dessa skillnader mellan företagen gällande dess tolkning och tillämpning indikerar att branschspecifika faktorer, snarare än enbart storlek, påverkar graden av integrering. Företag med tydlig miljöpåverkan (i detta fall företag inom fastighetsbranschen) tenderar att uppfatta principen som mer relevant och därmed integrera den i större utsträckning.

6.1.2 Utmaningar med dubbel väsentlighet

Tidigare forskning påvisar att dubbel väsentlighet innebär betydande organisatoriska och resursmässiga utmaningar för SMF, särskilt i avsaknad av tydliga riktlinjer och etablerade datainsamlingssystem (Uwah, 2024; Belidan & Baghdad, 2024). Dessa utmaningar utgör en viktig analytisk ram för att förstå företagets utsagor.

Empirin tyder på att tillämpningen av dubbel väsentlighet medför flera betydande utmaningar för de studerade företagen. De mest framträdande svårigheterna rör den höga detaljeringsnivån i rapporteringskraven, den administrativa belastningen samt otydligheten i regelverkets utformning. Dessa utmaningar tar sig dock olika uttryck beroende på företagets struktur, resurstillgång och position i värdekedjan.

En återkommande problematik som lyfts av företagen är kravet på omfattande och detaljerad datainsamling. F1 beskriver svårigheter kopplade till materialredovisning, där företaget förväntas rapportera material i specifika enheter eller vikter trots att sådan information inte alltid finns tillgänglig i befintliga system. På liknande sätt gav F4 exempel på utmaningar relaterade till insamling av tillförlitlig data från globala leverantörskedjor. F4:s exempel kring verifiering av konfliktmineraler illustrerar den komplexitet som uppstår när företag förväntas säkerställa spårbarhet och efterlevnad långt bortom den egna verksamhetens kontroll.

Utöver datainsamling framhåller F5 och F6 den administrativa bördan som en av de mest påtagliga utmaningarna. Den höga detaljnivån i kraven innebär att betydande resurser måste avsättas för att identifiera, strukturera och dokumentera relevant information, vilket ställer höga krav på organisationens interna kapacitet. För dessa företag kan arbetet med dubbel väsentlighet upplevas som tidskrävande och organisatoriskt belastande. Detta ligger i linje med tidigare forskning som framhåller att dubbel väsentlighet präglas av hög komplexitet och att avsaknaden av tydliga riktlinjer bidrar till osäkerhet kring vad som faktiskt förväntas rapporteras (Uwah, 2024).

F2 lyfter istället fram brist på finansiella och tidsmässiga resurser som den mest centrala utmaningen. Detta perspektiv tydliggör att tillämpningen av dubbel väsentlighet inte enbart kräver teknisk förståelse, utan även tillgång till ekonomiskt och kompetensmässigt kapital. Behovet av extern expertis och specialiserad kunskap riskerar att förstärka uppfattningen av dubbel väsentlighet som ett kostsamt och resurskrävande åtagande.

En ytterligare utmaning som framträder i empirin rör osäkerheten kring regelverkets framtida utformning och tidsramar. F6 exemplifierade svårigheten i att fatta långsiktiga beslut i ljuset av förändrade politiska signaler och indikationer på att regelverket kan komma att justeras

eller mildras i form av omnibus. Denna osäkerhet riskerar att leda till att företag avvaktar inför tydligare besked innan mer omfattande resurser investeras i implementeringen.

6.2 Organisatoriska responser

Empirin visar att företagens organisatoriska responser på kravet om dubbel väsentlighet inte är homogena, utan fördelar sig längs ett spektrum från utebliven coupling till recoupling. För att analysera dessa variationer används Bromley och Powells (2012) distinktion mellan olika former av coupling, decoupling och recoupling. Analysen organiseras därför inte utifrån företag för företag, utan utifrån de institutionella positioner som empiriskt framträder. Detta möjliggör en analys av de olika graderna det institutionella trycket från CSRD och dubbel väsentlighet översätts till organisatorisk praktik.

6.2.1 Utebliven coupling

För F2, F3 och F4 har ingen faktisk implementering av dubbel väsentlighet inletts. Trots att CSRD erkänts som ett potentiellt framtida krav har företagen valt att antingen avvakta eller avstå från att operationalisera principen i nuläget. Företagens ståndpunkt till principen och CSRD i sin helhet förklaras inte som slumpmässigt, empirin påvisar beslutet att avvakta eller avstå motiveras främst av fyra faktorer: branschrelaterade faktorer, där principens omfattning och krav upplevs som mindre centrala för verksamheten. Företagsstorlek, implementeringen upplevs som oproportionerlig i relation till företagets omfattning. Resursbegränsningar främst i form av personal, kompetens och finansiella resurser. Osäkerhet kring regelverkets framtid, omnibusförslaget bidrar till att investeringar och ekonomiskt engagemang upplevs som riskfyllt.

Därav kan detta inte klassificeras som decoupling i Bromley & Powells (2012) mening, eftersom decoupling förutsätter att en formell struktur först ska ha antagits. I dessa fall är det mer korrekt att tala om en utebliven coupling. Det institutionella trycket erkänns men översätts inte till någon form av organisatorisk struktur.

6.2.2 Means-ends decoupling

F5 uppvisar en mer avancerad organisatorisk respons. Företaget har påbörjat arbete med dubbel väsentlighet och utvecklat strukturer för att identifiera och koppla hållbarhetsfrågor till interna mål och policys. Det sker således en organisatorisk aktivitet och

strukturuppbyggnad. Däremot implementerar inte F5 dubbel väsentlighet i enlighet med dess institutionella intention, att det systematiskt ska integrera både finansiell och konsekventiell påverkan enligt CSRD:s logik. Istället används principen selektivt för att stärka företagets redan existerande prioriteringar. Detta motsvarar en tendens mot means-ends decoupling (Bromley & Powell, 2012). Organisationen implementerar strukturer, analyser och interna kopplingar men kopplingen mellan dess medel och den dubbla väsentlighetens övergripande institutionella mål är oklara.

Skillnaden mot utebliven coupling är att i F5:s fall sker implementering, men inte i enlighet med principens fulla krav. Skillnaden mot recoupling är däremot att implementeringen inte fullt ut styrs av dubbel väsentlighetens normativa logik. I F5:s fall finns strukturerna, men de fokuserar primärt på interna mål snarare än direktivets bredare ambition.

6.2.3 Recoupling

F1 och F6 visar tydliga tendenser till recoupling. I dessa företag integreras dubbel väsentlighet i styrning och beslutsfattande på ett vis som stärker koppling mellan formell struktur och operativ praktik. Enligt Bromley och Powells (2012) mening innebär recoupling att kopplingen mellan policy och praktik fördjupas. I empirin tar detta sig i uttryck genom att dubbel väsentlighet används som beslutsunderlag vid prioriteringar, påverkar resursfördelning samt kopplas till målformulering och uppföljning. Här fungerar dubbel väsentlighet inte enbart som rapporteringsramverk, utan som ett verktyg för organisatorisk styrning och påverkan. De externa kraven översätts till interna handlingsmönster.

Det är centralt att betona att recoupling inte alltid innebär radikal omstrukturering. Snarare handlar det om graden av integrering mellan det institutionella och organisationens befintliga strukturer. I dessa fall förstärks kopplingen mellan hållbarhetsanalys och affärsstrategi, vilket indikerar att dubbel väsentlighet internaliseras snarare än enbart administreras eller delvis tillämpas.

6.3 Dubbel väsentlighet och förändrade arbetssätt ur ett legitimitetsperspektiv

Ur ett legitimitetsperspektiv (Deegan, 2019; Suchman, 1995) förutsätter organisatorisk anpassning att företag upplever ett behov av att möta externa förväntningar. Empirin visar

dock att dubbel väsentlighet inte bidrar till ökade krav från intressenter och därmed inte uppfattas som ett legitimitetskrav. Samtliga företag framhåller att principen inte medför ökade förväntningar, F1, F4, F5 och F6 menar att det är det faktiska hållbarhetsarbetet som upplevdes vara avgörande.

Avsaknaden av uttalande krav från intressenter på att tillämpa dubbel väsentlighet indikerar att principen ännu inte etablerats som en normativ förväntan i företagens omgivning. Legitimitet tycks i större utsträckning vara kopplat till konkreta åtgärder och relationer istället för metodval bakom rapporteringen. Detta skapar inget vidare tryck på organisatorisk förändring. När principen inte uppfattas som avgörande för hur företaget bedöms av sina intressenter minskar incitamentet att förändra arbetssätt enbart i syfte att uppnå legitimitet.

För företag som F1 och F6 som integrerat dubbel väsentlighet i större utsträckning kan anpassningen därför inte enbart förstås som ett svar på legitimitetskrav, utan snarare som en intern utvecklingsprocess eller ett sätt att strukturera verksamheten. För de företag som avstått från implementering blir detta ännu tydligare, frånvaron av ett externt legitimitetsstryck möjliggör en avvaktande hållning utan att företagets position på något vis upplevs vara hotat.

Sammantaget visar analysen att dubbel väsentlighet i nuläget inte fungerar som en legitimitetsmekanism för de studerade företagen. Principen uppfattas som ett regulatoriskt krav istället för en normativ förväntan från intressenter. Därmed anses dess påverkan på förändrade arbetssätt ur ett legitimitetsperspektiv högst begränsad.

7. Avslutande diskussion

I detta avsnitt kommer de väsentliga slutsatserna från forskningen att bli presenterade, därefter kommer begränsningar samt vidare forskning att presenteras.

7.1 Slutsats

Denna studie har undersökt hur små och medelstora företag i Sverige implementerar principen om dubbel väsentlighet enligt CSRD samt vilka variationer och utmaningar som framträder i denna process. Med utgångspunkt i institutionell teori och legitimitetsteori har studien analyserat hur externa krav i form av principen om dubbel väsentlighet översätts till organisatorisk praktik och hur implementeringen tar form i olika typer av SMF.

Resultatet visar att små och medelstora företag befinner sig i olika positioner i förhållande till implementeringen av dubbel väsentlighet. Den mest framträdande positionen är utebliven coupling, där företag erkänner principen som ett framtida eller potentiellt krav men ännu inte har översatt detta till konkreta organisatoriska strukturer eller förändrade arbetssätt. I dessa fall uppfattas dubbel väsentlighet främst genom dess administrativa omfattning och resurskrav snarare än som ett strategiskt styrinstrument som skall integreras i verksamheten.

Två företag, som befinner sig i fastighetsbranschen, uppvisar istället tendenser till recoupling, där dubbel väsentlighet integreras i styrning, prioriteringar och beslutsprocesser. För dessa företag fungerar principen som ett verktyg för att strukturera och vidareutveckla det befintliga hållbarhetsarbetet. Här synliggörs en starkare koppling mellan externa krav och intern praktik. I ett enskilt fall identifieras inslag av means–ends decoupling, där strukturer och analyser har etablerats men där kopplingen till principens fulla institutionella intention är mer selektiv.

Det märkbara för samtliga som visar på utebliven coupling är att samtliga befinner sig i tjänstesektorn, därav dras slutsatsen att branschrelaterade faktorer i hög grad har betydelse för olika SMF:s implementering. Skillnaden mellan företagen kan därmed inte enbart förstås utifrån direktivets innehåll. Studien visar att branschrelaterade faktorer är en avgörande part. Företag inom fastighetsbranschen upplever dubbel väsentlighet som mer verksamhetsnära och relevant i samband med en mer direkt och mätbar miljöpåverkan. Till skillnad från

företag inom tjänstesektorn där principen upplevs som mindre proportionerlig i relation till verksamheten, vilket vidare bidrar till avvaktande hållning och utebliven coupling.

Vidare framkommer att tidigare erfarenhet av hållbarhetsrapportering, särskilt enligt GRI, utgör en central organisatorisk förutsättning som underlättar implementeringen. Företag med etablerade strukturer för hållbarhetsrapporter har haft lättare att integrera dubbel väsentlighet i befintliga processer. Avsaknad av sådan erfarenhet blir istället en konsekvens för förstärkt upplevelse av komplexitet och osäkerhet.

Gällande de utmaningar som uppstår identifieras resursbegränsningar i form av ekonomiska medel och kompetens, bristande vägledning, omfattande krav på datainsamling samt svårigheter att balansera finansiell och konsekventiell väsentlighet. I praktiken tenderar finansiella aspekter att ges större tyngd, vilket visar att tidigare redovisningslogiker fortsatt påverkar hur hållbarhetsfrågor prioriteras.

Ur ett legitimitetsperspektiv visar studien att dubbel väsentlighet i nuläget inte blir en konsekvens av ökade legitimitetskrav från intressenter, principen fungerar alltså inte som ett normativt legitimitetskrav för små och medelstora företag. Legitimitet uppnås snarare genom det faktiska hållbarhetsarbetet än genom metodval bakom rapporteringen. Av denna anledning framstår implementeringen i större utsträckning som beroende av interna förutsättningar, såsom erfarenhet, ekonomiska resurser och kompetenser, än av ett direkt legitimitetsstryck.

Studien visar därmed att någon enhetlig modell för implementering av dubbel väsentlighet inte kan identifieras bland svenska SMF. Implementeringen formas istället av en kombination av branschrelaterade faktorer, tidigare erfarenheter av hållbarhetsrapportering och organisatoriska resurser. Dubbel väsentlighet utgör således inte en enhetlig förändringskraft, utan översätts och tillämpas olika beroende på företagens kontextuella förutsättningar.

7.2 Begränsningar

Denna studie har genomförts med ett begränsat antal kvalitativa intervjuer med små och medelstora företag, vilket innebär att resultaten inte är statistiskt generaliserbara. Studiens ambition har dock varit att uppnå analytisk generalisering genom att bidra med fördjupad

förståelse för hur principen om dubbel väsentlighet enligt CSRD implementeras i praktiken samt vilka utmaningar som uppstår. Resultaten bör därför förstås som kontextbundna och som en empirisk fördjupning snarare än som representativa för samtliga små och medelstora företag.

En ytterligare begränsning är att studien genomfördes i ett tidigt skede av CSRD:s implementering. Vid tidpunkten för datainsamlingen hade regelverket ännu inte trätt i full kraft för de studerade företagen, vilket innebär att vissa av företagens utsagor i viss utsträckning baseras på förväntningar, tolkningar och förberedelser snarare än på erfarenheter av faktisk tillämpning. Detta kan ha påverkat hur dubbel väsentlighet uppfattas.. Samtidigt möjliggör detta tidiga perspektiv en viktig inblick i hur företag resonerar inför nya och ännu oetablerade hållbarhetskrav.

Studiens urval innebär även vissa begränsningar vad gäller möjligheten att analysera branschskillnader på ett mer systematiskt sätt. Även om resultaten indikerar att branschrelaterade faktorer påverkar hur dubbel väsentlighet tolkas och tillämpas, tillåter studiens omfattning inte att dra generella slutsatser om specifika branschers förhållningssätt. De identifierade skillnaderna bör därför tolkas som indikationer snarare än som definitiva mönster.

Slutligen bygger studien på självrapporterade upplevelser från företagsrepresentanter, vilket kan innebära en risk för subjektiva tolkningar eller socialt önskvärda svar. För att minska denna risk har empirin analyserats i relation till etablerade teorier och tidigare forskning. Valet av en kvalitativ metod har möjliggjort en djupare förståelse av komplexa resonemang, men innebär samtidigt att studien prioriterar djup framför bredd.

7.3 Vidare forskning

Denna studie har bidragit med fördjupad förståelse för hur små och medelstora företag tolkar och tillämpar principen om dubbel väsentlighet i ett tidigt skede av CSRD:s implementering. Mot bakgrund av studiens resultat finns flera möjliga riktningar för vidare forskning.

Ett första förslag är att genomföra studier i ett senare skede av CSRD:s implementering, när regelverket har trätt i kraft fullt ut för fler företag. En sådan studie skulle möjliggöra en

jämförelse mellan företagens initiala förväntningar och deras faktiska erfarenheter av att tillämpa dubbel väsentlighet över tid. Detta skulle bidra till ökad förståelse för om och hur företagens förhållningssätt förändras.

Vidare indikerar denna studie att branschrelaterade faktorer har betydelse för hur dubbel väsentlighet uppfattas och tillämpas. Framtida forskning skulle därför kunna fokusera på mer systematiska jämförelser mellan olika branscher, exempelvis mellan verksamheter med tydlig miljöpåverkan och tjänstebaserade företag. En sådan ansats skulle kunna fördjupa förståelsen för hur branschlogiker och affärsmodeller påverkar både implementering och legitimitetsskapande.

Slutligen kan vidare forskning med fördel kombinera kvalitativa och kvantitativa metoder för att både fånga djupare resonemang och undersöka hur utbredda olika tolkningar och tillämpningar av dubbel väsentlighet är bland små och medelstora företag

Referenslista

Alvehus (2023). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*. 3. uppl., Stockholm: Liber.

Alvesson & Sköldbberg (2017). *Tolkning och reflektion: vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Azevedo, G., Rodrigues, L.L., Lima, L., Gomes, S.F. & Marques, A. (2025). Disclosure of sustainability information under the Corporate Social Responsibility Directive: the degree of compliance of Portuguese stock index companies. *International Journal of Financial Studies*, 13(1), s. 13.

Belidan, M.A. & Baghad, H. (2024). Navigating materiality in sustainability reporting: a scoping review of single and double materiality approaches. *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, 48(4), s. 11–32.

Boskova, I., Valenta, M. & Dolanova, I. (2024). Implementation of sustainability activities in food retail chains. *British food journal (1966)*, 126(9), s. 3529–3549.

Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), s. 77–101.

Breijer, R. & Orij, R.P. (2022). The comparability of non-financial information: an exploration of the impact of the Non-Financial Reporting Directive (NFRD, 2014/95/EU). *Accounting in Europe*, 19(2), s. 332–361.

Bromley, P., & Powell, W.W. (2012). From smoke and mirrors to walking the talk: Decoupling in the contemporary world. *The Academy of Management Annals*, 6(1), 483-530.

Bryman & Bell (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. 3. uppl., Stockholm: Liber.

Correa-Mejía, D.A., Correa-García, J.A. & García-Benau, M.A. (2024). Analysis of double materiality in early adopters. Are companies walking the talk? *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal (Print)*, 15(2), s. 299–329.

Cubilla-Montilla, M.I., Galindo-Villardón, P., Nieto-Librero, A.B., Vicente Galindo, M.P. & García-Sánchez, I.M. (2020). What companies do not disclose about their environmental policy and what institutional pressures may do to respect. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 27(3), s. 1181–1197.

De Villiers, C., La Torre, M. & Molinari, M. (2022). The Global Reporting Initiative's (GRI) past, present and future: critical reflections and a research agenda on sustainability reporting (standard-setting). *Pacific Accounting Review*, 34(5), s. 728–747.

Deegan, C.M. (2019). Legitimacy theory: despite its enduring popularity and contribution, time is right for a necessary makeover. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 32(8), s. 2307–2329.

Denscombe (2018). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 4. uppl., Lund: Studentlitteratur.

Dienes, D., Sassen, R. & Fischer, J. (2016). What are the drivers of sustainability reporting? A systematic review. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 7(2), s. 154–189.

Dinh, T., Husmann, A. & Melloni, G. (2023). Corporate sustainability reporting in Europe: a scoping review. *Accounting in Europe*, 20(1), s. 1–29.

Driver, T.R. & ElAlfy, A. (2023). Double materiality: why does it matter for sustainability reporting? I: Lehner, O.M., Harrer, T., Silvola, H. & Weber, O. (red.) *The Routledge Handbook of Green Finance*. London: Routledge, s. 41–56.

Dubois, A. & Gadde, L.-E. (2002). Systematic combining: an abductive approach to case research. *Journal of Business Research*, 55(7), s. 553–560.

European Commission (2023b). Commission Delegated Regulation (EU) 2023/2772 of 31 July 2023 supplementing Directive 2013/34/EU as regards sustainability reporting standards. *Official Journal of the European Union*, L 2772, s. 1–284.

European Commission (2024). *Frequently Asked Questions on the implementation of the EU corporate sustainability reporting rules*. Bryssel: European Commission.

European Commission (2021). *Questions and Answers: Corporate Sustainability Reporting Directive proposal*. Bryssel: European Commission.

Europaparlamentet (2022). Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 on sustainability reporting by companies. *Official Journal of the European Union*, L 322, s. 15–80.

Fejes & Thornberg (2019). *Handbok i kvalitativ analys*. 3. uppl., Stockholm: Liber.

Fiandrino, S. & Tonelli, M. (2021). Text-mining analysis on the review of the Non-Financial Reporting Directive: bringing value creation for stakeholders into accounting. *Sustainability*, 13(2), artikel 763.

Frostenson (2024). *Hållbarhetsredovisning: grunder, praktik och funktion*. 4. uppl., Stockholm: Liber.

Frykström, N. (2022). *Transparens för effektivitet och finansiell stabilitet. Ekonomisk kommentar*. Stockholm: Sveriges Riksbank.

Hahnkamper-Vandenbulcke, N. (2021). *Non-financial Reporting Directive*. Bryssel: European Parliamentary Research Service.

Hassan, A., Elamer, A.A., Fletcher, M. & Sobhan, N. (2020). Voluntary assurance of sustainability reporting: evidence from an emerging economy. *Accounting Research Journal*, 33(2), s. 391–410.

Hummel, K. & Jobst, D. (2024). An overview of corporate sustainability reporting legislation in the European Union. *Accounting in Europe*, 21(3), s. 320–355.

Hummel, K. & Schlick, C. (2016). The relationship between sustainability performance and sustainability disclosure – reconciling voluntary disclosure theory and legitimacy theory. *Journal of Accounting and Public Policy*, 35(5), s. 455–476.

Hållbar Tillväxt AB (2024). *Dubbel väsentlighetsanalys*. Stockholm: Hållbar Tillväxt AB.

IPCC (2018). *Global Warming of 1.5°C*. Genève: Intergovernmental Panel on Climate Change.

Johannessen, Tufte & Christoffersen (2020). *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. 2. uppl., Stockholm: Liber.

KPMG International (2022). *Big shifts, small steps: Survey of Sustainability Reporting 2022*. London: KPMG International.

Krouwel, M., Jolly, K. & Greenfield, S. (2019). Comparing Skype (video calling) and in-person qualitative interview modes in a study of people with irritable bowel syndrome – an exploratory comparative analysis. *BMC Medical Research Methodology*, 19(1), artikel 219.

Kvale & Brinkmann (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 3. uppl., Lund: Studentlitteratur.

Meyer, J.W. & Rowan, B. (1977). Institutionalized organizations: formal structure as myth and ceremony. *The American Journal of Sociology*, 83(2), s. 340–363.

Mezzanotte, F.E. (2023). Corporate sustainability reporting: double materiality, impacts, and legal risk. *The Journal of Corporate Law Studies*, 23(2), s. 633–663.

Nygren, O. & Hallan, R.L. (2024). *Stakeholder engagement influence on CSRD-reporting readiness: a qualitative study of the Norwegian fishing and aquaculture industry*. Masteruppsats, NTNU – Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Trondheim: NTNU.

Oprean-Stan, C., Oncioiu, I.H., Iuga, I.C. & Stan, S. (2020). Impact of sustainability reporting and inadequate management of ESG factors on corporate performance and sustainable growth. *Sustainability*, 12(20), artikel 8536.

Patel & Davidson (2019). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 5. uppl., Lund: Studentlitteratur.

Primec, A. & Belak, J. (2022). Sustainable CSR: Legal and managerial demands of the new EU legislation (CSRD) for the future corporate governance practices. *Sustainability*, 14(24), artikel 16648.

Reid, A., Ringel, E. & Pendleton, S.M. (2024). Transparency reports as CSR reports: motives, stakeholders, and strategies. *Social Responsibility Journal*, 20(1), s. 81–107.

Reimsbach, D., Hahn, R. & Gürtürk, A. (2018). Integrated reporting and assurance of sustainability information: an experimental study on professional investors' information processing. *European Accounting Review*, 27(3), s. 559–581.

Rimmel (red.) (2018). *Redovisning för hållbarhet*. Stockholm: Sanoma utbildning.

Saunders, Lewis & Thornhill (2019). *Research methods for business students*. 8 uppl., New York: Pearson.

Sehgal, V., Garg, N. & Singh, J. (2023). Impact of sustainability reporting and performance on organization legitimacy. *International Journal of System Assurance Engineering and Management*, 14(Suppl. 1), s. 143–153.

Suchman, M.C. (1995). Managing legitimacy: Strategic and institutional approaches. *The Academy of Management Review*, 20(3), s. 571.

Uwah, I. (2024). *A critical appraisal of the EU Corporate Sustainability Reporting Directive: unpacking the double materiality principle*. Masteruppsats, UiT Norges arktiske universitet. Tromsø: UiT Norges arktiske universitet.

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Warouw, F.F., Mashudi, M., Arafah, M., Noviany, H. & Hendarto, T. (2024). The rise of environmental, social, and governance (ESG): assessing the impact and implications for global business practices and policy formulation. *International Journal of Science and Society*, 6(1), s. 810–821.

Wolf, S., Teitge, J., Mielke, J., Schütze, F. & Jaeger, C. (2021). The European Green Deal – more than climate neutrality. *Intereconomics*, 56(2), s. 99–107.

Elektroniska källor

European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) (u.å.). Sector-specific ESRS. <https://www.efrag.org/en/sustainability-reporting/esrs-workstreams/sectorspecific-esrs> [2025-06-29].

European Commission (2023a). Questions and Answers: Adoption of European Sustainability Reporting Standards (ESRS). https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_23_4043 [2025-06-23].

European Commission (2025). Commission simplifies rules on sustainability and EU investments, delivering over €6 billion in administrative relief. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_614 [2025-06-20].

Europeiska unionen (u.å.). Små och medelstora företag. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=LEGISSUM:sme> [2025-06-25].

FAR (u.å.). Det här är CSRD - syfte och bakgrund. https://www.far.se/kunskap/hallbarhet/csrd-bakgrund-och-syfte/?srsltid=AfmBOoqDUZxkM VuM-heiL7CEwrAJa_aO6uR5H3xhBLUhuN_B27Y-YiqF [2025-10-25].

FAR (u.å). Dubbel väsentlighetsanalys.

<https://www.far.se/kunskap/hallbarhet/dubbel-vasentlighetsanalys/> [2025-10-25].

FAR (u.å.). Frågor och svar om CSRD.

<https://www.far.se/kunskap/hallbarhet/fragor-och-svar-om-csrd/> [2025-05-11].

FAR (2025). Vad innebär Omnibus?.

https://www.far.se/kunskap/hallbarhet/vad-ar-omnibus/?srsltid=AfmBOorOIBvECsQ1VhSNHI6fBN8YZCFsZ_QOYzYIUAVUohm17sK9-K5A [2025-10-25].

Finansinspektionen (2024). Hållbarhetsrapportering (NFRD/CSRD).

<https://www.fi.se/sv/hallbarhet/regler/hallbarhetsrapportering/> [2025-10-26].

Haine, C. (2023). How CSRD and EU Taxonomy Help Companies Fight Greenwashing through Transparency. Greenomy.

<https://www.greenomy.io/blog/eu-taxonomy-csrd-transparency-to-fight-greenwashing> [2025-10-27].

Intertek (u.å.). Väsentlighetsanalys med dubbel väsentlighet enligt CSRD.

<https://www.intertek.se/hallbarhetstjanster/csr/vasentlighetsanalys/> [2025-10-26].

Riksdagen (2012). Företags samhällsansvar (CSR). Skriftlig fråga 2012/13:78.

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/skriftlig-fraga/foretags-samhallsansvar-csr_h01178/ [2025-06-23].

WWF (u.å.). Vad säger den senaste IPCC-rapporten?

<https://www.wwf.se/rapport/ipcc/> [2025-03-10].

Bilaga 1: Intervjuförfrågan till respondenter

Hej!

Vi är två studenter som studerar ekonomie kandidatprogrammet med inriktning redovisning vid Södertörns högskola. Just nu skriver vi vår kandidatuppsats (C-uppsats) med fokus på hur EU-direktivet CSRD påverkar små och medelstora företag med fokus på principen om dubbel väsentlighet.

Vi skulle gärna vilja intervjua en representant hos er som har insyn i ert hållbarhetsarbete, för att få en djupare förståelse för hur ni arbetar med hållbarhetsrapportering, vilka utmaningar ni bemöter, och hur ni behövt anpassa och förhålla er till kravet på dubbel väsentlighet.

Vi hade önskat att genomföra en intervju på plats eller via zoom, google meet eller telefon. Ifall ni hade velat delta i en intervju kan vi ordna ett datum som passar er bäst. Om du önskar att vara anonym i intervjun så har vi full förståelse för det.

Vi hade uppskattat ifall ni hade kunnat ge oss lite av er tid, då era kunskaper och perspektiv hade hjälpt vår studie enormt. Vi ser fram emot att få svar från er,

Tack så mycket på förhand!

Med vänliga hälsningar,

Adrian Altinisik och Maria Shamon

Bilaga 2: Intervjuguide

Inledande information till respondentent:

- En kort presentation om vilka vi är och vad studien syftar till att undersöka.
- Informera om att hen har möjligheten att vara anonym i uppsatsen.
- Garantera att all information endast kommer användas för denna studie och att endast forskarna kommer ha tillgång till informationen.

Semistrukturerade frågor:

1. Berätta lite om din yrkesbakgrund och vilken roll du har idag i din organisation?
  - Hur ser din nuvarande befattning ut?
  - Vilka är dina huvudsakliga arbetsuppgifter?
2. Hur länge har du arbetat i din nuvarande roll?
3. Hur många anställda har organisationen du arbetar för?
4. Hur mycket kunskap och förståelse finns i organisationen kring CSRD och de krav som medförs?
5. Har ni påbörjat arbetet med implementeringen av CSRD?
  - Om ja: Hur har ni organiserat arbetet?
  - Om nej: Hur planerar ni att förbereda er?
6. Hur arbetar ni med att integrera principen om dubbel väsentlighet i hållbarhetsarbetet?
7. Hur definierar ni begreppet dubbel väsentlighet- och vad betyder det för er i praktiken?
8. Vilka delar av dubbel väsentlighet upplever ni som mest utmanande för er verksamhet?
9. Hur arbetar ni för att identifiera vilka hållbarhetsfrågor som är mest väsentliga för er verksamhet?
10. Hur hanterar ni avvägningen mellan finansiell väsentlighet och konsekventiell väsentlighet?
11. Vilka är de största riskerna eller svårigheterna som ni upplever med kravet på dubbel väsentlighet?
12. Upplever ni att arbetet som ni utfört hittills främst handlar om att uppfylla formella krav eller om att skapa verklig förändring i verksamheten?

13. På vilket sätt upplever ni att hållbarhetsrapporteringen påverkar er legitimitet gentemot kunder, leverantörer, investerare och andra intressenter?
14. Hur tror ni att ert arbete med dubbel väsentlighet kan bidra till att stärka företagets legitimitet och relationer med intressenter?
15. Har ni någon annan information som kan vara relevant för studien som ni vill ta upp?